

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Jászkisér Város Önkormányzata

2019-2023

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Jászkisér Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

A jelenlegi HEP logikus és következetes folytatása a többször átdolgozott 2013-2018 között fennálló és alkalmazott Helyi Esélyegyenlőségi Programnak. A folyamatosságot és a fejlődést, az Intézkedési Tervek egymásutánosságát és egymásra épülését foglalja magába és mutatja be az önkormányzat céljaival összhangban és lehetséges eszközeinek felhasználásával.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Jászkisér Város az Észak-Alföldi régió, ezen belül is Jász-Nagykun-Szolnok megye észak-keleti csücskében a Jászság alsó részén a jászberényi kistérségben fekszik. Napjainkban **5496** fős lakosú település, mely több mint 600 éves múlttal rendelkezik.

Földrajzi szempontból a Tisza árterébe tartozik. Az Alföld laposabb, mélyebben fekvő, erősen vízjárta területei, közé tartozik. Jászkisér nevét a település keleti oldalán hajdan keresztül folyó Kis-Ér nevű vízfolyásról kapta. „Kísy”-t, mint falut először 1391-ben említik. Díszes címere sugallja a hajdani gazdagságot, keleti származást, a harcos múltat, a jászság egységét és a kun eredetet. Jászkisér a jászság második legnagyobb földterülettel rendelkező települése. 1818-ban I. Ferenc József mezővárosi rangot adományozott Kysérnek. A várossá nyilvánítási oklevél ma a Polgármesteri Hivatalban található. A közigazgatás átszervezésével az 1901-es települési pecséten már Jászkisér, mint község szerepel.

Lakóinak többsége korábban a mezőgazdaságban dolgozott, ma egyre több családnak biztosít megélhetést, a település ipari létesítményei és a környező nagyüzemek.

A rendszerváltás után a gazdasági szerkezet átalakulás következtében, mint országosan, Jászkiséren is csökkent az agrárszektorban dolgozók száma, nőtt az ipari és szolgáltató szektor. Jászkisér város gazdasága a mezőgazdasági termelés fokozatos csökkenése után elsősorban az ipar területén indult fejlődésnek. Legtöbb embert a jászberényi Electrolux üzei és a Jász-Plasztik Kft. foglalkoztatja. Mindemellét az alsó-jászság legnagyobb ipari üzemében, a MÁV Építőgépjavitó Fkg. Kft. jászkiséri üzemében 300 főt foglalkoztat, melynek nagy része jászkiséri lakos. Környező településekről sokan járnak ide dolgozni, ezen üzemen kívül, a B-Metál Kft. 2002-ben újonnan, zöldmezős beruházással létesített ipari üzemébe és a Rádus Bt. reklámeszközök gyártását végző üzemébe is. Természetesen nem elhanyagolható a 3 legnagyobb mezőgazdasági tevékenységet végző gazdasági társaság munkáltatói szerepe sem. Jászkiséren 351 egyéni vállalkozó és 281 működő cég van jelen, köztük a kereskedelmi üzletek, vendéglátó helyek biztosítják az itt lakók, és

1

Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

idelátogatók igényeit. A heti 3 alkalommal megtartott piacon a környező települések termelői is árusítanak. A település központjában igyekszünk szolgáltató központot kialakítani, a **közszolgáltatók és egyéni** vállalkozók részére. (inkubátorház)

A település közmű ellátása teljes körű. Az ivóvíz hálózat, szennyvízcsatorna, villamos energia hálózatának kiépítettsége 100 %-os. A gázhálózat az igényeknek megfelelően, jelenleg 68 %-os a kiépítettség. Az úthálózat több mint 75 %-a szilárd útburkolattal ellátott. A településen megfelelő minőségű és mennyiségű járda biztosítja a gyalogos közlekedést. A jászakiséri MÁV Fkg. Kft.-hoz 1, 2 km kerékpárút segíti a munkába járást. Jászakisér Város megközelíthetősége mind közúton, mind vasúton biztosított. Földrajzi fekvés szerint a település az M3-as autópálya, s a 4-es sz. főútvonal között helyezkedik el. Vasúti személy- és teherszállítás az Újszász-Vámosgyörk közötti szárnyvonalon történik. Fő közlekedési- és gyorsforgalmi utak fél órán belül elérhetőek.

A település önkormányzata minden kötelező feladatot maximálisan ellát. Az oktatás intézményrendszere 2013. január 1-től átalakult. Az oktatási tevékenységet átvette a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, majd 2017. január 1-től ismét változott. Az oktatási feladatok mellett a fenntartói feladatok is átkerültek a Tankerületekhez. Jászakisér esetében a Jászberényi Tankerülethez. Az általános iskolában a sajátos nevelésű gyermekek integrált oktatása folyik, valamint a nyertes Uniós pályázatnak köszönhetően kompetencia alapú oktatás gyakorlati színtere a jászakiséri iskola. Mindemellett művészeti iskolai oktatáson belül néptánc és zeneoktatás folyik. A stabil gazdasági és szakmai háttérnek köszönhetően tudtuk a 2007-2013. június 30-ig a pélyi óvoda és általános iskola a jászakiséri közoktatási intézményekkel együtt társulásos formában működött. 2013. július 1-től a települések a közoktatási feladataikat önállóan látják el.

A szociális ellátást minden korosztály számára biztosítja az önkormányzat. Az 1952 óta működő bölcsőde, az 1972 óta működő Alapszolgáltatási Központ (nappali szociális ellátás, családsegítő, gyermekjóléti szolgálat) magas színvonalon biztosítja a rászorultak ellátását.

Az egészségügyi alapellátást 3 háziorvos, 2 fogorvos és 3 védőnő biztosítja, valamint a településen lévő mentőállomás. Évtizedek óta az önkormányzat saját erőből működtette a fizioterápiát. 2015. év végén a felújított egészségháiban reumatológiai szakrendeléssel egybekötve közreműködői szerződés alapján részben támogatott formában működik.

A település erős kulturális hagyományokkal rendelkezik, a jól működő Művelődés Háza szervezi az évről-évre visszatérő kulturális rendezvényeket, melyek színesítik a település lakosainak életét.

Városnap, Gyermeknap, Jászakiséri Pendzsom Nemzetközi Néptánc Fesztivál, az Apáról-Fiúra Népi Gyermekjátékok bemutatója évről-évre visszatérő rendezvények, melyek több ezer embert vonzanak településünkre.

A Jászakiséren élő emberek identitás tudata erős, ennek köszönhetően az 1981-es évek elején létrehozták a Csete Balázs Helytörténeti Gyűjteményt, mely az 1970-ben alakult Csete Balázs Honismereti Szakkör bázishelyeként biztosítja Jászakisér történelmének kézzel fogható relikviáinak elhelyezését. Itt található a régi mesterségek eszközeinek kiállítása, valamint a borház, kovácsműhely és egy szabadtéri kemence is, melyek működtetésével életre keltjük a régmúltat az idelátogatók számára.

A település élénk szellemi életét jelzi az iskolai és az önkormányzat könyvtárának aktív látogatottsága, valamint a közel 30 civil szervezet aktív működése.

A Jászakiséri Önkéntes Tűzoltó Egyesület 1941 óta működik. E hosszú közösségi életnek köszönhetően az önkormányzattal közösen 2005-ben Köztisztviselői Tűzoltóság alakult Jászakiséren új laktanya kialakításával. E tűzoltóság mikro-térségi feladatot lát el, mivel 4 település (Jászakisér, Jászapáti, Tizzasüly és Jászládány) biztonságát óvja.

Jászakiséri központtal dolgozik a falugazdász, mely több település gazdálkodóinak ügyes-bajos gondjait enyhíti.

Jászakisér Város Önkormányzata 4 ország településeivel tart testvér-települési kapcsolatot, melynek eredményei mind kulturális, mind gazdasági téren kézzel foghatóak.

Mint általában a legtöbb vidéki település, Jászkisér is előregedőben van. A fiatalok középiskola után nem jönnek haza dolgozni, Budapesten vagy vidéki nagyvárosokban kezdik meg életüket. Magas az idősök aránya, főleg az egyedül élők száma. Az elmúlt 20 évben a roma lakosság száma is megduplázódott. A szociális ellátások 80 %-ában a roma lakosság részesül. Nagyarányú volt a munkanélküliség, főleg az 50 év körüli alacsony iskolázottságúak és a nők részére nincs munkalehetőség. Ezen kívül egyre nagyobb csoportot alkotnak a valamely fogyatékoságban szenvedők is. Településünkön jól látható az abszolút és relatív szegénység elhatárolódása, miszerint az alapvető szükségletek hiánya készteti az önkormányzatot különböző megoldási stratégiák kidolgozására.

Értékeink, küldetésünk

A települési esélyegyenlőségi program megalkotásának célja, hogy egy valós helyzetértékelés mellett egyenlő esélyt teremtsen minden Jászkiséren élő ember számára.

Települési szinten, a helyi viszonyoknak megfelelően kerüljön megfogalmazásra az esélyegyenlőségi politika, melyet az elkövetkezendő időszakban az önkormányzat intézményei, illetve más gazdálkodó vagy egyéb szervezetek saját szervezeti kereteik között, céljaikhoz igazítva követni tudnak.

A program legfontosabb célkitűzése, hogy minden célcsoport számára biztosítsa azt, hogy egyenlő eséllyel érvényesülhessenek a közszolgáltatások, a társadalmi és egyéni élet minden területén, a meglévő hátrányok mérséklődjenek, hosszabb távon pedig kerüljenek felszámolásra.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Jászkisér település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Jászkisér Város Önkormányzata Képviselő-testülete az alábbi önkormányzati rendeletek alkotásával igyekszik biztosítani a célcsoportok számára az esélyegyenlőség biztosítását:

- Az önkormányzat rendelete az éves költségvetések elfogadásáról
- A folyamatosan aktualizált önkormányzati rendelet a szociális igazgatásról és szociális ellátások helyi szabályairól
- 9/2008.(IV.28.) önkormányzati rendelet az önkormányzati nyilvánosságról és tájékoztatásról
- 10/2008.(V.16.) önkormányzati rendelet Jászkisér Város közigazgatási területére vonatkozó Helyi Építési Szabályzatáról
- 7/2007.(II.19.) rendelete önkormányzati lakások és helyiségek bérletéről, valamint elidegenítéséről

- 62/2012.(III.29.) Kt. határozat Jászkisér Város Önkormányzata Sportfejlesztési Koncepciójának (2012-2016) elfogadásáról
- 46/2017.(II.28.) határozat a települési Egészségterv elfogadásáról
- Jászkisér Város Önkormányzatának hatályos Gazdasági Programja

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Jászkisér Város helyi esélyegyenlőségi programja a következő koncepciókra épül rá:

Jászkisér Város Gazdasági Programja, az általános iskolai oktatás és a Városi Óvoda közoktatási helyzetelemzése és intézkedési terve, Jászkisér Város Önkormányzata fejlesztési koncepciói, Jászkisér Város Településrendezési Terve, Egészségterve.

Kapcsolódik továbbá a Nemzetiségi Kisebbségi Önkormányzat tevékenységéhez és a civil szervezetek munkájához. Civil szervezeteink jelenléte nagy mértékben segítik a településünkön élők életminőségének, egészségének, kulturális- és sport életének szervezését. Pl:

Pendzsom Néptánc Egyesület Jászkisér városát már több alkalommal képviselték/képviselik helyi, valamint szomszédos településeken megrendezésre kerülő rendezvényeken (Pl: Csángó Fesztivál, város/falu napok stb.), elősegítve ezzel a helyi fiatalok táncszeretetét, támogatva előadó-művészeti képességeiket.

Jászkisériek Baráti Egyesület célja, hogy megmentse elődeink örökségét, tárgyi és hagyományi emlékeit. Figyelmet fordítanak település fejlődésére, a Jászság, ezen belül Jászkisér történelmének megismerésére és megismertetésére, a jászok valamikori szerepének bemutatására.

A Jászkiséri Ifjúsági Egyesület keretein belül a fiatalok a Jász lovas hagyományok megőrzését és bemutatását tűzték ki célul és rendezvényükkel a város lakóinak szereznek maradandó élményeket.

A Jászkiséri polgárőr egyesületek a településen élő lakosok közbiztonsága érdekében végzik tevékenységüket.

Kisér Sportegyesület több, mint 80 éves szerveződés, a fő szakosztálya a labdarúgás, több mint 150 gyerek, fiatal és idős futballozik versenyszerűen. E mellett pingpong és cselgáncs szakosztály is működik az egyesületben. A sportpályán lehetőséget biztosítanak más sportágak kipróbálására is, ilyen pl. lánstennisz, tollaslabda, kosárlabda stb. Az önkormányzat 2017-ben műfüves pályát avatott a sporttelepen, mely tovább bővíti a sportolási lehetőségeket.

Csete Balázs Honismereti Szakkör 1970-óta működik, fő tevékenysége Jászkisér hagyományai, népi és Jász-hagyományainak megőrzése, tárgyi kultúra gyűjtése és a névadó, Csete Balázs néprajzkutató által feldolgozott népi gyermekjátékok megismertetése, átadása, tanítása játszóházi foglalkozások keretében. 2018-ban új egyesületi formává alakult és folytatja elődei célkitűzéseit.

Kis-Ér Kertbarátkör 1984-ben alakult, fő tevékenysége a kertművelés szeretetének növelése, termékiállítások szervezése, kapcsolattartás más, kertbarátkörökkel.

Egyetértés Nyugdíjas Klub 1984-ben alakult, a nyugdíjasok helyi érdek-képviselői szerve, kirándulásokkal, találkozókkal és kézműves foglalkozásokkal gazdagítják mindennapjaikat.

Kis-Ér Sporthorgász Egyesület horgászversenyek szervezésével színesítik a település életét.

Mozgáskorlátozottak helyi csoportja 80-as évek közepén alakult és a helyi mozgásában korlátozott, valamint fogyatékkal élő emberek életét kívánják élhetőbbé tenni előadások szervezésével, gyógycipő felíratással és kirándulások megszervezésével.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az esélyegyenlőségi program közvetett módon, a szociális szolgáltatástervezési koncepción keresztül kapcsolódik a JNSZ Megyei Szociális Szolgáltatásszervezési Koncepcióhoz. A helyi esélyegyenlőség szempontjából kapcsolódási pontok vannak a Jászsági Szociális Társulással a szociális és gyermekjóléti szolgáltatás, az egészségügy területén is. A Jászsági Többcélú Társulás 2013-ban szűnt meg, feladatait az akkor alakult KLIK, szűkebb települési társulások, a feladatalapú társulások és az állam vették át.

A terület és településfejlesztés területén napjainkban is vannak olyan pályázatok, melyben a gesztor település mellett a szomszédos települések is részt vesznek, és területi jellegű fejlesztéseket, humán erőforrások fejlesztését, közösségi programokat, emberi kapcsolatépítést, közösségfejlesztést céloztak meg, és valósítanak meg.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

- Jászkiséri Polgármesteri Hivatal rendelkezésére álló hatósági statisztika és adatbázis,
- népesség-nyilvántartás adatbázisa
- önkormányzat intézményeinek nyilvántartásai, adatbázisa
- észlelő és jelzőrendszerek adatszolgáltatása

Demográfia

Jászkisér lakosság száma és korcsoportok szerinti megoszlása az elmúlt években az alábbiak szerint alakult:

	Lakónépesség (fő)
2007	5559
2008	5427
2009	5317
2010	5260
2011	5165
2012	5546
2013	5480
2014	5448
2015	5349
2016	5285

Forrás: TeIR, KSH-

Állandó népesség (2016)

állandó népesség száma	5496 fő
nő	2764
férfi	2732
0-2 évesek	213
0-14 éves nők	475
0-14 éves férfiak	486

15-17 éves nők	90
15-17 éves férfiak	96
18-59 éves nők	1486
18-59 éves férfiak	1659
60-64 éves nők	196
60-64 éves férfiak	175
65 év feletti nők	517
65 év feletti férfiak	316

Forrás: TeIR, KSH-TSTA

Természetes szaporodás

	Élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2010	65	65	0
2011	63	61	2
2012	67	63	4
2013	49	67	-18
2014	66	56	10
2015	67	70	-3
2016	77	73	4

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A népesség tekintetében folyamatos lassú fogyás figyelhető meg. A természetes fogyást a migráció sem ellensúlyozza.

Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás (fő)	Elvándorlás (fő)	Egyenleg (fő)
2010	79	96	-17
2011	66	120	-54
2012	70	93	-13
2013	93	116	-23
2014	100	132	-32
2015	100	141	-41
2016	105	169	-64

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. A mélyszegénységben élők és romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Anyagi-jövedelmi viszonyaikban a rendszerváltást követően jelentős romlás és életszínvonal csökkenés következett be, ami miatt többségük egy sajátos túlélési stratégiára rendezkedett be (ez a túlélési stratégia nem csak a cigány népességre jellemző). Különböző eszközrendszereket alkalmaznak, a fogyasztáscsökkentéstől kezdve a bizonytalan alkalmi munkákon át, például felkapott tevékenységgé vált a fémgyűjtés. Minimálisnak mondható mára a mezőgazdasági alkalmi munkavégzés lehetősége számukra. Akinek sikerül a nyílt munkaerő-piacon elhelyezkednie, azok közül a férfiak építési vállalkozóknál, a nők pedig több műszakos, szalag melletti munkakörökben dolgoznak. Ugyanakkor meg kell említenünk, hogy a jogszabályi tilalmak ellenére él velük

szemben a nyíltan nem kimutatható foglalkoztatási diszkrimináció, amit önkormányzatunk a közfoglalkoztatás keretén belül próbál enyhíteni. A szegénységükkel összefüggő, jellemzően a cigány népeiséget érintő, de egyben a támogató közösségi kötelek fellazulását is mutató jelenség az uzsora (azaz a kölcsönadott pénz használati díjaként követelt aránytalanul és jogtalanul nagy kamat), és az ezzel összefüggő adóssági csapda. Ez a jelenség sajnos Jászkiséren is megtalálható és felszámolása nem egyszerű, mivel fenyegetettségük miatt az érintettek nem mernek tanúnyilatkozatot tenni. A lakosság magas hányada a szociális ellátórendszerre hagyatkozik és önfenntartásért nem sokat képes tenni. Ez a fiatalokra még jellemzőbb, mert ők évek óta nem látták annak a példáját, hogy szüleik, rokonaik rendszeresen munkába járnak, dolgoznak, és öngondoskodnak.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Becsléseink szerint a cigányság lakosságon belüli aránya Jászkiséren 22-30% között mozog. A rendszerváltás előtt a teljes népesség és a cigány népesség foglalkoztatottságában minimális volt az eltérés. 1994-re azonban cigányság foglalkoztatottsága több mint felére csökkent. A segélyezettek 60-70 %-a roma.

Az utóbbi három évben a környező városokban az üzemek bővítésével, újak létesítésével nőtt a munkalehetőségek száma. (Jászberény, Jászárokszallás) A tartós munkanélküliek száma érezhetően kevesebb, mint a 2010-es évek elején. Kialakult a közmunka-programok foglalkoztatási területe, elindultak az egymásra épülő, évenként folytatható tevékenységek, amelyeknek a települési és foglalkoztatási eredményei is mutatkoznak.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Önkormányzatunk igyekszik a segélyen élők munkához juttatni, elsősorban a közfoglalkoztatás segítségével. Minden évben vannak olyan támogatású programok, amely során az alapfokú iskolai végzettséget, vagy OKJ-s szakmát lehet szerezni. Sajnos ezen oktatási programok nem túl sikeresek.

c) közfoglalkoztatás

2012. évben az önkormányzat 4 startmunka programelemet (belvíz elvezető rendszer karbantartása, illegális hulladéklerakók felszámolása, téli közmunka, közút karbantartás) indított, melyben több mint 120 regisztrált, többségében segélyen élő alkalmazása valósult meg 6-10 hónapon keresztül. 2013. évben a startmunka programok a mezőgazdasági program elemmel bővültek és ismét 100 főn felül a foglalkoztatás. 2015-től a közfoglalkoztatottak létszám átlagban elérte a 200 főt. A létszám a 2016-2017-es évben 150 fő körül alakul. Megállapítható, hogy a létszám némileg csökkent, de az is, hogy a „maradók” az iskolázatlan, képzetlen körből kerülnek ki, vagy a munkamorál szempontjából kevésbé formálhatók, kevésbé tenni-akarók.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerő piacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A korábban működő TÁMOP program keretein belül a jászkiséri Polgármesteri Hivatal munkaerő tapasztalat szerzés céljából foglalkoztat, elsősorban helyi pályakezdő fiatalokat, cél az, hogy a képzett szakembereket a település megtartsa.

Jelenleg is vannak olyan támogatott programok, ahol a fiatalokat fokozatosan vezethetjük be egy-egy szakma, szakmacsoportba, (GINOP)a munka világába.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A Megyei Kormányhivatal Jászberényi Foglalkoztatási Osztályával szoros és együttműködő kapcsolatot tart fenn önkormányzatunk.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Önkormányzatunknak lehetősége saját fenntartású intézményekben a mélyszegénységben élők és a romák foglalkoztatására elsősorban közfoglalkoztatás keretén belül van lehetősége az intézmények működtetésével, közterületei fenntartásával kapcsolatos feladatainak ellátására.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Településünk a foglalkoztatás területén elsősorban a szakértelmet a munkavégzéshez szükséges végzettséget veszi figyelembe. Azonban szem előtt tartja a végzettség nélküli lakosság érdekeit is, a közfoglalkoztatás keretein belül elsősorban őket foglalkoztatjuk.

Napjainkban (2017-2018) tapasztaljuk, hogy a közfoglalkozásban eddig dolgozók, és ott jól teljesítők egyre többen találtak munkát a munkaerő piacon. A közfoglalkoztatásban már csak főként a nők, a több gyermekes anyák, az egészségi állapotuk, vagy a túl alacsony iskolázottságuk miatt máshol nem alkalmas dolgozók maradnak.

A jelen korban a gazdaság élénkülése a munkaerő piac bővülése tapasztalható, egyetlen kis nehézséggel, és ez a településen kívüli munkavégzés.

Regisztrált munkanélküliek száma

év	fő
2014. 4. né.	301
2015. 4. né.	238
2016. 4. né.	175
2017. 3. né.	209
2018. 3. né.	184

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Településünk elsősorban a hatályos jogszabályok és helyi rendeletek alapján segíti a helyi lakosok életszínvonalának megtartását. Ilyen pl. az *önkormányzati települési támogatás*, a védendő fogyasztók, személyes gondoskodást nyújtó ellátásokon belül: étkeztetés, házi segítségnyújtás, nappali ellátás.

Közfoglalkoztatásban résztvevők száma:

	Közfoglalkoztatásban résztvevők személyek száma
2013	134 fő
2014	125 fő
2015	237 fő
2016	Nem találtam adatot
2017	135 fő
2018	103 fő

Forrás: Képviselő-testületi döntések

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Lakásviszonyaik jelentősen a 80-as évektől kezdtek megváltozni a különböző lakáscélú és szociálpolitikai kedvezmények nyomán. A lakóépületek lakhatóvá tétele megtörtént, azonban az eltelt 25-30 év alatt annak minőségi fejlesztésére, állapot megóvására anyagi eszközöket fordítani nem tudtak. Ennek az ellenkezője is igaz, amikor nagyon szépen felújítják a régi típusú lakóházat, de olyan hitelekbe hajszolják magukat, mely megélhetésüket veszélyezteti. Jellemző az is, hogy az állami támogatással megépült lakóházak állapota erősen kifogásolható, vagy éppenséggel az elfogadható módon felépített lakóházat, kiutalt önkormányzati bérlakást „lelakják”. Sok esetben a lakóépület külső, elhanyagolt állapota teljesen ellentmond a belső rendezettségnek és tisztaságnak.

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat 18 db bérlakással rendelkezik, mely mindegyike bérbe adott. Ebből 5 db komfort nélküli lakás van, melyet ennek ellenére bérelnek. A bérlakások igénylői szociálisan rászorultak, legtöbbje segélyen élő lakos. Az önkormányzat erejéhez mérten igyekszik a fent nevezett ingatlanokat karbantartani és a benne lakókat az állagmegóvásra ösztönözni.

b) szociális lakhatás

Az önkormányzat 2003-ban vásárolt 4 db szociális bérlakást, melybe a szociálisan rászorult, nagy családú lakhatnak 5 évig. A jogosultság még egyszer 5 évre meghosszabbítható. Az önkormányzat a bérleti szerződés meghosszabbítását, a bérlő további jogosultságát minden esetben igyekszik felülvizsgálni, környezettanulmány készítésével.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Az önkormányzat a fentiekén túl 23 db nem lakás céljára szolgáló helyiséggel rendelkezik, ám ezek egyikét sem lehet lakáscélra használni, és nem is hasznosítja lakás céljára.

e) lakhatást segítő támogatások

Az önkormányzat időszakos lakásfenntartási támogatás, védendő fogyasztók, átmeneti segély támogatásával igyekszik a helyi lakosok életminőségét javítani. Rendszeres a természetbeni fűtési támogatás, a szociális tűzifa odaítélése.

f) eladósodottság

A településen élők alacsony jövedelmi helyzetére tekintettel jellemző, hogy a lakosok elsősorban egymástól, másodsorban a média hatásának köszönhetően különböző pénzügyi helyzetektől, terhelt. Az utóbbi idők egyik jellemző, sokszor százezer forintos nagyságrendű adósságait a mobil telefonos szolgáltatóknál halmozzák fel. Mivel a településen még mindig jelentős a munkanélküliek száma, a munkát vállalók jövedelme is alig haladja meg a minimálbért, így jellemző a lakosok eladósodottsága. Az adósság sok esetben a legális munkavállalás gátja is, mert a jövedelemből levonhatók a tartozások.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közmű-szolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Településünkön nincs tudatos szegregáció, azonban a helyi lakosok saját maguk alakítják ki a település perem területein, de akár a település belső övezeteiben is a szegregáció jeleit. A közszolgáltatások, közmű-szolgáltatások a településen mindenki számára hozzáférhető, igénybe vehető.

A városi lakásállomány komfortfokozatának alakulása

TEIR 2016-os adatok a komfort megállapításához:

Villamosenergia fogyasztók száma: 2202;

Gázhálózat fűtési célú használata: 1135;

Szennyvízhálózatra rácsatlakozott lakások száma: 1721;

Ivóvízhálózatra csatlakozott ingatlanok: 2200;

Kábeltéves lakások száma: 870;

Internet előfizetéses lakás: 896.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

A településen a roma telepek felszámolásával a 80-as évek közepe, vége felé megszűntek a szegregátumok.

Az eltelt időszakban azonban azokban az utcákban, ahová a telepi családok betelepültek, és azokban az utcákban, ahol a kisebb, egyszerűbb ingatlanokat megvásárolták, ahol az ún. szocpolos lakások felépültek, a lakosság átrendeződött. Amilyen mértékben költöztek az egyes utcákba a szegényebb sorban élő, jellemzően nagy családos emberek, olyan mértékben költöztek el arról az addig ott lakók. A megüresedő házakat már csak áron alul tudták eladni, és kezdtek megjelenni az újabb szegregációval veszélyeztetett területek.

Napjainkban szegregálnak nevezhetjük a peremkerületen lévő utcákat, az ún. régi városrész egyes utcáit, ahol telepszerű környezet alakult ki. Ezek jellemzői az évek múlásával: pegő vakolat a házfalakon, üveghiány a nyílászárókon, üres, sokszor gazos, elhanyagolt udvarok, felhalmozódó hulladék, gondozatlan utcafront, ki-bedől és elfogyó kerítések.

Az alábbi felsorolásban azok a körzetek szerepelnek, amelyeket a halmozottan hátrányos helyzet vizsgálata során szegregátumnak minősítettünk:

Árok u, Bajcsy-Zsilinszky, Bartók, Bacsó, Dankó, Deák Ferenc, Fecske, Gát, Gólya, Gödör, Hunyadi, Kinizsi, Kút utca, a Madár, Mező, Napsugár, Nyárfa, Nyúl, Pacsirta, Perem, Pipa, Pipacs, Rákóczi, Rigó, Sólyom, Somogyi Béla, Szabadság út Pázmány péter utcától a Deák Ferenc utcáig, Vércse, Velence utcák.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Jászkiséren 2014 decemberében átadtuk a teljesen felújított és bővített Egészségházat.

Településünkön az egészségügyi alapellátást jelenleg 3 háziorvos, 2 fogorvos és három védőnői álláson két védőnő biztosítja. A háziorvosokat 1-1 ápolónő és asszisztensnő, a fogorvosokat 1-1 asszisztens segíti munkájukban. Mind az orvosok, mind az ápolónők rendelkeznek az előírt szakmai végzettséggel. A rendelők az előírt minimális követelményekkel rendelkeznek, sőt ezen túlmenően egyéb műszerekkel is fel vannak szerelve.

A lakosság jobb ellátását szolgálja a jól felszerelt fizioterápiás részleg, ahol egy szakképzett asszisztens látja el a betegeket, és heti 8 órában reumatológiai szakrendelést tart egy szakorvos.

A háziorvosok kártyaszáma 6.996 db, mely meghaladja a település lakosságát, tehát jelentős azok száma is, akik más településről veszik igénybe az egészségügyi szolgáltatást. A napi átlagos betegforgalom is magas, 70 fő körül van. A településnek a jövőben nehézséget fog okozni, hogy az egészségügyi ellátást végző orvosok közül többen is nyugdíjba vonulnak és jellemző ma Magyarországon, hogy a kisebb területeken az ilyen szakembereket nehéz pótolni.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, kora gyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Évente biztosított a lakosság részére a tüdőszűrés, két évente a Jászkiséren vagy a szomszéd településen mammográfiás szűrés biztosítanak. A város által szervezett rendezvényeken rendszeresen vércukor-, vérnyomás-, koleszterinszint méréssel segítik elő a lakosság egészségügyi ellenőrzését.

A gyermekkori szűrővizsgálatokat a védőnők rendszeresen megtartják, eszközállományukat folyamatosan bővítik.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Jászkisér Város Önkormányzata csatlakozott az egészségügyi ágazatban pályázati keretek között elnyer „Svájci program”-hoz. Ennek keretében szakemberek segítségével a lakosság egészségügyi állapotfelmérése, és sok, a rehabilitációt segítő program szerepel. Ilyen például a gyógytorna, a gyógymasszázs, a fürdő. Ehhez az önkormányzat a felújított egészségházban adott helyet, a gyógytornához a próbateremben, a tanmedence hévizes feltöltése a vizes kúrákhoz ad segítséget.

A program hasonló formában 2018-ben is folytatódott. Erre az Önkormányzat megállapodást kötött.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A gyermekek étkeztetésében a napközikonyhát ellátó vállalkozó igyekszik az évszakoknak megfelelő változatos ételeket készíteni. Ezen kívül mind az óvodában, mind az iskolában tartanak rendszeresen egészségnapokat, ahol a gyermekek étkeztetésére is helyezik a hangsúlyt. Vetélkedőket, filmvetítést tartanak és megkóstoltatják a gyerekekkel a zöldségeket, gyümölcsöket, ezáltal fejlődik ízlelő, észlelő, érzékelő képességeik. A főzőkonyha betartja a központi rendelkezéseket, kiemelt figyelmet fordít a felhasznált só mennyiségére, a cukor felhasználásra, az ételek szénhidrát tartalmára.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Településünkön a nevelési-oktatási intézmények biztosítják az egészséges testmozgás és sportolási lehetőséget. A pályázati forrásból befedett tanmedence egész évben várja a sportolni vágyókat. Napjaink sportéletére leginkább a labdarúgás jellemző. Az ifjúsági és felnőtt csapat mellett az utánpótlás nevelése több korosztályban történik és már 7 éves kortól lehetőségük van a gyermekeknek heti két alkalommal edzésen részt venni, illetve labdarúgó tornán szerepelni. Az egészségnevelés és csapatszellem növelése mellett fontos a gyermekek szabadidejének hasznos eltöltése, integrációs célú közösségi nevelése. Ezen kívül a sportegyesület által gondozott sportpálya is rendelkezésre áll, ahol a futballon kívül a lániteniszt is kipróbálhatják. Helyi önszerveződések útján igyekeznek a lakosság, elsősorban az egészségi, másodsorban a közösségi életminőségét javítani.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokon belül az önkormányzat biztosítja az étkeztetést, házi segítségnyújtást, nappali ellátást, az Alapszolgáltatási Központban, valamint a gyermekek részére a bölcsődei ellátást a Városi Bölcsődében.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Nem releváns.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Az önkormányzat lehetőségeihez képest igyekeznek a hátrányos helyzetű családok és egyének megélhetését segíteni. Ezt segítően sikeresen pályázott az EU Élelmiszersegély osztó programban, ahol több mint 1200 fő részesült élelmiszer adományban. Ezen kívül a téli időszakban tűzifa osztással próbálja enyhíteni a családok fűtési költségeit, a szükséges gyógyszerköltségeinek megtérítésével, az oktatási helyzet javítására a Bursa Hungarica pályázati ösztöndíj lehetőségének biztosításával.

A gyermekintézményekben az étkeztetés majdnem minden gyermek számára ingyenes. A Bölcsődében, az Óvodában és az általános iskolában a központi, állami intézkedések hatására megoldódott a szünidei étkeztetés, a Gyermekvédelmi kedvezmény megállapításával pedig az egész éves kedvezményes étkezés.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A településünkön a művelődési ház biztosítja az intézmények és helyi civil szerveződések részére rendezvényeik, programjaik megvalósításához a helyszínt. Az önkormányzat a közterületen parkokban is igyekeznek a rendezvények megtartásának helyszíneit biztosítani (pl. elektromos áram biztosításával, konténer mosdó telepítésével, padok, asztalok kihelyezésével, játszótér fenntartással, parkoló, építésével, meglévő közterületek felújításával).

A település közterei, közösségi együttlétre, kapcsolatok létesítésére, pihenésre nem megfelelőek. Az önkormányzat célja olyan létesítményeket kialakítani a városközpontban és a pihenésre, szórakozásra, sportolásra alkalmas köztereken, ami az idősektől a gyerekekig mindenkinek biztosítja a lehetőséget a szabadidő hasznos eltöltésére. Ennek érdekében a városközponti parkot, játszótér, a dohánybevéltő területét és a Kossuth téri parkot, a sportpályát és épületeit komfortos, élhető, és közösségi életre alkalmas helyé kívánja fejleszteni.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Nem releváns. A helyi nemzetiségi önkormányzat ilyen irányú adatokat nem szolgáltatott önkormányzatunk számára.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A Magyar Vöröskereszt helyi szervezete évente több alkalommal gyűjt rászorulóknak ruhát, cipőt, melyet ki is osztanak részükre. A civil szervezetek tagjai önkéntes munkával járulnak hozzá az önkormányzat működéséhez. Segítségükkel szépülnek a parkok, épülnek a sportpálya elemei. A helyi nemzetiség önkormányzat igyekszik közreműködni -a szociális ellátórendszerben maradás okán- az ilyen irányú önkéntes munka megszervezésében.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Jászkisér Roma Nemzetiségi Önkormányzat fenntartható partneri viszonyt alakított ki az elmúlt évek során. A Roma Önkormányzat fontos feladatának tartja az általános és a középiskolai tanulók ösztöndíjhoz történő hozzájárását ennek elősegítése érdekében együttműködik az önkormányzattal, illetve a Csete Balázs Általános Iskolával, a szakképző intézményekkel és az óvodákkal.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Elsősorban a közfoglalkoztatás jelenti a településen a foglalkoztatást	A közfoglalkoztatás keretén belül a mezőgazdasági szektor erősítése elősegítheti a munkanélküliség arányának csökkenését
Szakképzettség hiánya	Elsősorban a pályázatok útján a helyi képzések elősegítése
Nőknek nincs munkalehetőség	Értékteremtő programok létrehozása, piaci infrastruktúra fejlesztése
Nincsenek helyben ipari területek, munkáltatók	Iparterületek kialakítása, ipari parkok fejlesztése
A Roma Önkormányzat nagyobb szerepvállalása és hatékonyabb működése	Nemzetiségi identitás, nyelv és oktatás elősegítését célzó programok keresése, nemzetiségi és a nemzetiségi önkormányzat közötti kapcsolattartás és az érdek-képviselő erősítése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Az önkormányzatunk a Jászapáti Járási Hivatal munkatársaival szorosan együttműködik a településünkön élők fent nevezett problémák megoldásában, szorosan együttműködve a bölcsőde, óvoda, általános iskola szakembereivel.

Jászkisér Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a családsegítés szociális alapszolgáltatásra, valamint a gyermekjóléti szolgáltatásra vonatkozóan, 2017. január 01. hatállyal ellátási szerződést kötött a Jászapáti Család- és Gyermekjóléti Szolgálat fenntartójával, Jászapáti Városi Önkormányzattal.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Pénzbeli és természetbeni ellátások a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, kiegészítő gyermekvédelmi támogatás, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, települési támogatás. A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások a gyermekjóléti szolgáltatás, a gyermekek napközbeni ellátása és, ha szükséges javaslatot teszünk a gyermek családból való kiemelésére, mint ideiglenes hatályú elhelyezésre, illetve átmeneti nevelésbe vételre.

A pénzbeli és természetbeni ellátások közül a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás és a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítését, a veszélyeztetettségének megelőzését szolgálja azáltal, hogy a szociálisan hátrányos helyzetben levő családoknak támogatást nyújt.

2012-ben 689 fő részére került megállapításra rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény. A 2015-ben 612 fő, 2017-ben évi átlag szerint 511 gyermek.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatást a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjaként szereplő hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, időskorúak járadékában vagy az ellátása a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály szerinti. 2016-ban 2 fő részesült.

2012. évben felsőfokú tanulmányokat folytató – 20 fő - fiatal felnőtt 10 hónapra 1500 Ft/hó, összesen 300.000 Ft támogatásban részesült. A támogatottak száma és a támogatás összege 2016-ban sem változott. Az igénylők száma 2017-ben jelentősen csökkent, ennek ellenére a Képviselő-testület a támogatási formát fenntartja.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

2012. évben ingyenes gyermekétkeztetésben 456 fő részesült, ebből 291 fő iskoláskorú gyermek, 50 %-os támogatásban gyermekétkeztetési támogatásban 39 fő részesült összesen, ebből 15 fő iskoláskorú volt.

A gyermekek napközbeni étkeztetésére jogszabály született, ami a szünidei ellátást is biztosítja a rászoruló gyerekeknek. A kedvezményezettek köre évről évre nő.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

nem releváns

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a településrendezés során figyelemmel kell lenni arra, hogy a rendezés az érintett lakosság életkörülményeiben, értékrendjében és szociális helyzetében hátrányos következményekkel ne járjon. Ennek érdekében biztosítani kell az emberhez méltó környezet folyamatos alakítását, értékeinek védelmét.

Jászkisér Városi Önkormányzat el fogja készíteni a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződése folyamatainak áttekintésére a város Integrált Városfejlesztési Stratégiáját és ennek részeként megfogalmazza az anti-szegregációs tervet.

A településen a 3.5 pontban körülhatárolt szegregátumok esetében megállapítható, hogy a szegregált területen magasabb a fiatalok (0-16 évesek) aránya a település egészéhez képest. A korábbiakban bemutatottak szerint a családok jövedelmi és foglalkoztatási viszonyai rosszak, ezért sok a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek ezeken a területeken. A fiatalok jellemzően leromlott állapotú, kis alapterületű, nem egészséges környezetet biztosító lakásokban élnek. A közszolgáltatásokhoz való hozzáférésük biztosított, az oktatási intézmények, városközpontban nyújtott szolgáltatások elérhetősége és megközelíthetősége biztosított. A bölcsődei ellátást jellemzően nem veszik igénybe, melynek oka az alacsony foglalkoztatottságban keresendő. Az oktatási intézményekben a gyermekek oktatása-nevelése integráltan, megkülönböztetés nélkül történik.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Településünkön három védőnői körzet működik. A védőnők közalkalmazottként dolgoznak. Betöltetlen védőnői státusz 1. Feladatuk a várandós édesanyák, a 0-6 éves korúak, valamint az általános iskolások gondozása. Munkájukat családlátogatás és tanácsadás során végzik. Családlátogatás alkalmával lehetőség van a különböző, családot és a gondozottat érintő problémák megbeszélésére. A tanácsadás során történik a várandós anyák gondozása (súlymérés, vizeletvizsgálat, vérnyomás ellenőrzés, magzatszívhang vizsgálat) és szakvizsgálatra irányítása. Csecsemő és gyermek tanácsadáson történik a kötelező védőoltások beadása és a gyermekek súly és hosszfejlődésének ellenőrzése.

A védőnők az oktatási intézményekben havi rendszerességgel végeznek tisztasági vizsgálatot a gyermekjóléti szolgálat munkatársaival összefogva. Ezen kívül szűrővizsgálatokat végeznek (óvoda, 1. osztály, 3. osztály, 5. osztály, 7. osztály, 8. osztály) valamint kampányoltásokat készítenek elő (6. osztály, 8. osztály).

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Településünkön nincs gyermekorvosi körzet. Vegyes házi orvosi körzetek működnek. A szomszéd Jászapáti településen praktizáló gyermekorvoshoz viszik a gyerekeket, illetve Jászberénybe az Erzsébet Kórház rendeléseire.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Településen működő oktatási intézmények (óvoda, iskola) és a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat igyekszik gondoskodni a korai fejlesztésről és rehabilitációról szakemberek segítségével pl: logopédus. nevelési tanácsadó.

d) gyermekjóléti alapellátás

2017. január 1-től a Jászapáti Család- és Gyermekjóléti Szolgálat fenntartójával kötött, a családsegítés szociális alapszolgáltatásra, valamint a gyermekjóléti szolgáltatásra vonatkozó ellátási szerződés alapján biztosítja az ellátást önkormányzatunk.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás célja a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében

ellátások biztosítása. A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztettségének megelőzését, megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. Az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelkedésének elősegítéséhez, a veszélyeztettség megelőzéséhez, a már kialakult veszélyeztettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megszüntetéséhez. Az alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást - lehetőség szerint- a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó személynél vagy intézményben kell biztosítani. 2 fő családgondozó látja el ezeket a feladatokat. Információnyújtás, tanácsadás, segítő beszélgetés és hivatalos ügyekben való közreműködés miatt keresik meg a gondozókat. Előfordul az is, hogy nem tudnak közvetlenül segítséget nyújtani a probléma megoldása érdekében, ilyenkor információt szolgáltatnak, hogy hol kaphat az ügyfél konkrét segítséget az ügyében. Ezen kívül, az önkéntes igénybevételre alapuló alapellátás, illetve a hatósági intézkedésen alapuló védelemben vétel keretein belüli családgondozást végeznek. Amennyiben szükséges, javaslatot tesznek a gyermek családból való kiemelésére.

e) gyermekvédelem

A gyermekvédelem elsődleges rendeltetése, hogy a gyermek mentesülve minden veszélyeztető körülménytől megfelelő családban nőhessen fel, valamint az, hogy a szülő gondoskodásából kikerülő gyermek védelmét biztosítsa.

A helyi általános iskolában és óvodában a gyermekvédelmi feladatokat *gyermekvédelmi felelős* látják el, akik lelkiismeretesen figyelemmel kísérik a gyermekeket annak érdekében, hogy a törvényi előírásoknak megfelelően és időben töltik ki az esetjelző lapokat, családot látogatnak, alkalmanként a gyermekjóléti szolgálattal közösen.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Településünkön ilyen szolgáltatás nem biztosított, azonban a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat közreműködésével elérhető. 2012. évben anyaotthoni elhelyezést 5 anyukának ajánlották fel. Ebből egy anya élt vele, aki 3 gyermekével kapott védett szálláson elhelyezést.

Jelenleg a Jászapáti Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Jászakiséren dolgozó munkatársain keresztül lehet az ellátásokról tájékoztatást és felvilágosítást kapni.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Településünkön a nevelési-oktatási intézmények biztosítják az egészséges testmozgás és sportolási lehetőséget. A pályázati forrásból befedett tanmedence egész évben a sportolni vágyókat várja. Napjaink sportéletére leginkább a labdarúgás jellemző. Az ifjúsági és felnőtt csapat mellett az utánpótlás nevelése is szerepel a sportcélok között. Az egészségnevelés és csapatszellem növelése mellett fontos a gyermekek szabadidejének hasznos eltöltése, integrációs célú közösségi nevelése. Ezen kívül a sportegyesület által gondozott sportpálya is rendelkezésre, ahol a futballon kívül a lániteniszt is kipróbálhatják. Az iskolában megvalósult a mindennapos testnevelés, és heti rendszerességgel biztosított a tanulók számára a tanuszoda használat. Az általános iskola udvarán egy mobil, téliesített sportpálya került felállításra, mely szintén bővíti a sportolási, testedzési lehetőséget a gyermekkorúak számára. A személyi és a tárgyi feltételek adottak. Ősszel és tavasszal – az iskola munkatervéhez igazodva – szerveznek Családi sportnapot.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Településünkön a hétvégi gyermekétkeztetés nem biztosított, a szünidei étkeztetés a tavaszi, nyári, őszi és téli szünetben minden rászoruló igénylő számára biztosított. Az ingyenes tankönyv ellátásra

az általános iskolán belül felmenő rendszerben egyre több gyermek válik jogosulttá az állami intézkedések jóvoltából.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

- nem releváns

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére (pl. védelembe vett, rendszeres gyermekvédelmi ellátásban részesülő) a településen ingyenes étkeztetés és bölcsődei, óvodai ellátás biztosított.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az iskola feladata az érintett tanulókkal kapcsolatban a nevelési tanácsadó, illetőleg a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján egyéni foglalkozás szervezése, egyéni fejlesztési terv alapján. Fontos minden esetben a gyermek érdekében történő kooperatív tevékenység, amelyben a szülők, pedagógusok, szakemberek és a gyerek működik együtt. (Logopédus, nevelési tanácsadó segítségét veszik igénybe.)

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

1 fő megváltozott munkaképességű gyógypedagógiai asszisztens segíti a pedagógusok munkáját az iskolában. Iskolapszichológus nincs.

A Jászszági Egységes Pedagógiai Szakszolgálat 2007 augusztusában a jászberényi Nevelési és Pályaválasztási Tanácsadó jogutódjaként jött létre. Nevelési tanácsadás keretében

- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek problémáinak feltárása, a tanulási nehézséggel küzdő tanulók pedagógiai, gyógypedagógiai vizsgálata, szakvélemény készítése
- a magatartási, beilleszkedési nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók pszichológiai, pszichopedagógiai vizsgálata
- óvodáskorúak iskolai életmódra való alkalmassági vizsgálata, beiskolázási javaslatlétel
- egyéb mentális, pszichés problémák, tünetek esetén gyógypedagógiai, pszichológiai vizsgálatok
- gyámhivatali határozat alapján pszichológiai vizsgálatok
- egyéni és csoportos pedagógiai-gyógypedagógiai fejlesztő foglalkozás
- egyéni és csoportos pszichológiai gondozás

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

nem releváns

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Településünkön működő oktatási intézmény oktatási színvonala az elnyert pályázatoknak köszönhetően kimagasló az Alsó-Jászszágban.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az oktatási helyzet javítására a Bursa Hungarica pályázati ösztöndíj lehetőségének biztosításával.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
hétvégi étkeztetés nem megoldott	Ilyen irányú pályázati lehetőségek felkutatása
Közösségi terek nem megfelelő tartalma, állapota	Élhető közterületek, parkok, közösségi terek kialakítása
gyermekorvos hiánya	Szakemberek idevonzása különböző kedvezmények biztosításával. (lakhatás)
alkohol, cigaretta és drog problémák	Bűnmegelőzési program megalkotása
Korai társas testi kapcsolat	Felvilágosítás, programszervezés

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A *nők* teszik ki a népesség felét és munkaerő-piaci helyzetük napjainkban is hátrányosnak mondható, térségenként, településenként változó. Magyarországon az 1970-es, 1980-as években a nők foglalkoztatottsága 80% felett volt. A munkahelyek családbarát munkahelyek voltak, hisz a települési gyermekintézmények mellett sokan vállalati bölcsődét, óvodát üzemeltettek. (pl. Jászkiséren MÁV Építőgépjavitó Üzem). A rendszerváltást követő gazdasági szerkezetváltás következtében előálló munkaerő-felesleg miatt a nők családban való nagyobb szerepvállalására (az otthonmaradásra, a főállású anyaságra) helyezték a hangsúlyt. A vállalati gyermekintézményeket bezárták, a települési bölcsődék száma is a felére csökkent. A nők elsősorban helyben a mezőgazdaságban tudnak elhelyezkedni, hátrányos megkülönböztetésük településünkön nem jellemző.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők foglalkoztatottsága nagyjából a férfiakéhoz hasonló ütemben esett vissza, a mélypont (45, 5%) 1997-ben volt, majd ezt követően a nők foglalkoztatási szintje gyorsabban nőtt a férfiakénál, azonban foglalkoztatási rátája alatta maradt az EU átlagának. 2003-ban a 15-64 éves korosztályon belül a nők foglalkoztatottsága 51%-os, a férfiak foglalkoztatottsága pedig 63%-os volt. A női foglalkoztatás mértékének növelése, és ebből adódóan a munka és a család összeegyeztetése kiemelt jelentőséggel szerepel úgy az esélyegyenlőségi akciótervek, mint a foglalkoztatási tervek részeként. A jövőben kiemelt figyelmet fordít a településrendezés és fejlesztési céljaira, melyben a nők foglalkoztatására kiemelt figyelmet fordít.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztályával együttműködve az önkormányzatunk foglalkoztatási és munkahely megtartási tréningeket szervez a településen.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Elsősorban a közfoglalkoztatás keretein belül mezőgazdaság és településrendezési, intézményi kisegítő feladatok elvégzésére tud lehetőséget biztosítani foglalkoztatásukra.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A statisztikai adatokban megragadható munkaerő-piaci esélyhátrányok mellett a nők bizonyos csoportjai esetében közvetett diszkrimináció is kimutatható. Munkaerő-piaci hátrányokat okoz bizonyos életkor betöltése, illetve képzettség hiánya is, de leggyakrabban a kisgyermekes anyák, valamint a gyermekgondozás vagy egyéb ok miatti távollét után ismét elhelyezkedni kívánó nők esetében tapasztalható a hátrányos megkülönböztetés. A munkaadók nem szívesen foglalkoztatnak kisgyermekes anyákat, mivel feltételezéseik szerint családi kööttségeik miatt gyakrabban hiányoznak, a váratlan helyzetekhez, a túlórázással kapcsolatos igényekhez rugalmatlanabban tudnak alkalmazkodni. A bérkülönbség nem jellemző a helyi foglalkoztatóknál.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Településünkön biztosított bölcsődei és óvodai ellátás. A kihasználtság közel maximális, további gyermek elhelyezésre szolgáló intézményesített formára még nem jelentkezett igény.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A gyermekvállalás időnként a jövőbeli, újbóli munkavállalás korlátját is jelentheti. A foglalkoztatott nők gyermekvállalási hajlandósága egyértelműen csökkent, ami arra utal, hogy a mai munkaerő-piaci körülmények között sokkal több a gyermekvállalás ellen ható tényező, mint a rendszerváltás előtt volt. A munkát választók közül pedig sokan egyre későbbre halasztják a gyermekszülést. Ugyanakkor jelen van egy másik dimenzió is, mely szerint van egy olyan rétege a családoknak, mely a gyermekvállalást megélhetési forrásnak tekinti és nem is kíván munkaerő-piacra kilépni. Gondot jelent a roma lakosság körében a korai gyermekvállalás, ami már általános gyakran tizenöt-tizenhat éves korban jelentkezik.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Hivatalosan nincs adat.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A Jászapáti Járási Hivatal és a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat szakemberei segítenek ilyen ügyek megoldásában a rászorultak részére.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az önkormányzatnál, illetve intézményeinél az alkalmazottak száma 90 fő. A közfoglalkoztatásban tervezett létszám évről évre változik, a megadott keretek között a szükséges és maximális lehetséges létszámot célozzuk meg. A Polgármesteri Hivatalnál foglalkoztatottak közül a nők aránya 80 %-os. A Napközi Otthonos Óvoda dolgozói létszáma 31 fő, a nők aránya 100%-os. A művelődési házban a nők aránya 50 %-os. A Bölcsődében, Könyvtárban és Alapszolgáltatási Központban a dolgozói létszám csak nőkből áll. Az egészségügyben dolgozó nők aránya 87, 5 %. A településüzemeltetési feladatokat is ellátó önkormányzati alapítású nonprofit kft-ben a nők aránya kisebb. A szakemberek nagy százaléka férfi. Emellett a civil szervezetekben aktívan résztvevők közül is nagy arányú a nők létszáma.

A közfoglalkoztatás területén a férfiak száma korábban magasabb volt, napjainkra sokan elhelyezkedtek, és a maradék nagy százaléka nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nők hátrányos helyzete különösen a munkaerő-piacra való belépésben és a munka világában nyilvánvaló. Még ma is jelentősek a keresetkülönbségek a nők és a férfiak között. Ez azonban nem az azonos munkakörben dolgozók között jellemző, hanem a végzett feladatok miatt. A nők munkaerő-piaci hátrányait tovább fokozza a háztartási és családi kötelezettségek egyenlőtlen eloszlása, a részmunkaidős foglalkoztatás és rugalmas munkavégzési lehetőségek hiánya. Munkaerő-piaci hátrányokat okoz bizonyos életkor betöltése, illetve képzettség hiánya is, de leggyakrabban a kisgyermekes anyák, valamint a gyermekgondozás vagy egyéb ok miatti távollét után ismét elhelyezkedni kívánó nők esetében tapasztalható az elhelyezkedési nehézség. A kisgyermekes, többgyermekes anyák elhelyezkedését objektív tényezők, azaz munkahelyek hiánya is akadályozza térségünkben. Kevés a családdal összeegyeztethető egy műszakos munkalehetőség, részmunkaidős foglalkoztatással pedig csak elvétve találkozhatunk. Mindenképpen fontos előnye lenne azonban a részmunkaidős foglalkoztatásnak, hogy a foglalkoztatott a munkaerő piacon belül van. A munkáltatók sajnos nem igazán preferálják a részmunkaidős, illetőleg rugalmas munkaidő beosztást.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Részmunkaidős foglalkoztatás hiánya.	Családbarát munkahelyek kialakítása.
40 év felettiek részére kevés munkahely lehetőség	Átképzési programok, képzések indítása, támogatása
Alacsony az iskolai végzettség, szakképzettség hiánya	Pályázat útján oktatás, szakképzettség megszervezése, lehetőségének biztosítása.
A nők családon belüli kiszolgáltatottsága	Közösségi foglalkozások, felvilágosítás, családterápia

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Településünkre jellemző a lakosság elöregedése, elmagányosodása. A település lakosság számának közel 50 %-át az idős korosztály teszi ki. A nyugdíjasok egyharmada abszolút szegénységben él, jövedelmük az alapvető szükségleteket nem elégíti ki.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Településünkön nem jellemző az időskorúak foglalkoztatása.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Településünkön működő civil szervezetek és Alapszolgáltatási Központ különböző szolgáltatásokkal és programokkal segítik az idősek szabadidős elfoglaltságát színesíteni.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén
Nem releváns.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Településünkön működő egészségügyi alapellátás biztosított 3 háziorvos és 2 fogorvos foglalkoztatásával, melyet az idősek is igénybe tudnak venni. 2015 decemberében elkezdődött a reumatológiai szakrendelés, heti 8 órában, és megújult a fizioterápiai eszközpark. Az idősek részére az önkormányzat intézménye, az Alapszolgáltatási Központ kínál segítséget az étkeztetésben, gondozásban, napközbeni ellátásban.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Lakossági arányukhoz viszonyítva alacsony az „aktív” életet élők száma, azaz kevesen kapcsolódnak szervezetekhez, klubokhoz, közösségekhez, ami a társas kapcsolatok beszűkülését, az elmagányosodást vonja maga után. Ezen helyzeten igyekszik segíteni a településen működő civil szervezetek, intézmények.

c) idősek informatikai jártassága

Jellemzően kevesen ismerik az informatika tudományát, azonban igényt tartanak arra, hogy különböző pályázat útján biztosítható képzéseken részt vegyenek.

d) közüzemi szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat törekszik arra, hogy a közüzemi szolgáltatók helyi ügyfélfogadás szervezésével megkönnyítsék a lakosság, különösen az idősek panaszbejelentési, ügyintézési esélyeit. Ennek érdekében jelenleg a középületekben biztosítanak helyet, irodát a közüzemi szolgáltatók részére az időszakos ügyfél fogadáshoz, de az önkormányzat tervei között szerepel egy ún. Inkubátorház létesítése, ahol a településen szolgáltató valamennyi közüzem részére ügyfélfogadás céljára irodát, helyiséget kíván biztosítani.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A települési rendezvényeken történő részvétel elősegítése célzott programok megszervezése, helyi intézmények és civil szervezetek közreműködésével.

Évi három alkalommal szervez az önkormányzat „fehér asztalos” találkozót az idős emberekkel, ahová igény szerint szállítási feladatokat is vállal. A települési képviselők évente minimum egy alkalommal felkeresik a 70 éven felüli lakosokat, és a találkozáskor elbeszélgetnek, ajándékot visznek, felméri az idős emberek szükségleteit.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
50 év felett válnak munkanélkülivé	Közfoglalkoztatás, valamint mezőgazdasági jellegű munkalehetőségek biztosítása, átképzési programok indítása.

Közüzemi szolgáltatók ügyfél fogadásához nehéz hozzáférni	Helyi ügyfél fogadó helyiségek kialakítása, akadálymentesítése (inkubátorház kialakítása)
Hétvégi idős ellátás hiánya.	Szociális ellátó rendszer bővítése.
Demens ellátás hiánya	Demens ellátás megszervezése
Az egyedüllét, magány kedvezőtlen hatása	Egyházak, civil szervezetek szerepvállalása, közösségi terek fejlesztése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Jászkiséren több százra tehető a rokkantak, csökkent munkaképességűek, illetve 2008. január 1-től az egészségkárosodottak száma. A megállapított ellátások összege többségében alacsony, az önkormányzat tapasztalatai szerint nem biztosítja számukra a megfelelő életszínvonalat. Minimálisnak mondható az a létszám, mely képes nyugdíjszerű ellátását keresőtevékenységből származó jövedelemmel kiegészíteni. Ugyanakkor az utóbbi években már a valamikor nagyon széleskörű, mezőgazdasági jellegű kiegészítő tevékenységek is többségében megszűntek.

Jászkiséren minimálisnak mondható a fogyatékkal élők, egészségkárosodásban szenvedők foglalkoztatása.

A Jászkiséri Gyermekéiért Alapítvány foglalkoztat megváltozott munkaképességű munkavállalókat, ezen kívül azonban az intézményeknél szinte alig van olyan foglalkoztatott, aki fogyatékos vagy megváltozott munkaképességű lenne. Kifejezetten ilyen foglalkoztató a településen nincs. A szomszéd településen Jászapátin dolgoznak megváltozott munkaképességű munkavállalók, az ő bejárásuk a helyi közlekedési buszjáratokkal megoldott.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem releváns.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A támogató szolgáltatás, sajátos nevelést igénylő óvoda, eltérő tantervű iskola. Ezek egyike sincs a településen, de a környékbeli városban elérhető.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Településünkön az önkormányzat az uszoda kedvezményes használatával biztosít kedvezményeket. További ellátási formát a járási hivatalok, nyugdíjbiztosító szakigazgatási szerve, Országos Egészségbiztosítási Pénztár biztosít.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Településünkön minden közintézménybe biztosított a mozgáskorlátozottak részére az akadálymentes bejutás lehetősége. Oktatási intézményeink teljes körűen akadálymentesítettek.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A mozgáskorlátozottak részére az akadálymentesítés valamennyi intézményi épületben biztosított. A kommunikációs akadálymentesítéshez történő hozzáférés, a közszolgáltatások elérését segítő intézkedések és fejlesztések a következő évek programjában szerepelnek. Ennek érdekében keressük azokat a pályázati lehetőségeket, amelyek segítséget nyújtanak nem csak a fogyatékkal élők részére, de az idős, vagy egyedül élő embereknek is a közélet több területén az ügyintézésben és az eligazodásban.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Településünkön a munkahelyek egyre nagyobb számban akadálymentesítettek.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Önkormányzatunk igyekszik biztosítani az akadálymentes bejutást az közfeladatokat ellátó intézményekbe. Ehhez az iskolák, óvodák esetében az akadálymentes járdák, parkolók biztosítottak. A közterületeken pedig igyekszik a meglévő járdákat, utakat úgy elkészíteni, hogy biztosítsa az akadálymentes közlekedést.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Az önkormányzat a vasútállomás peronját megemelte, a jelenleg közlekedő vonatok egy része alkalmas az akadálymentes közlekedésre.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Uszoda kedvezményes használatával, támogató szolgáltatás biztosításával, gyógytorna, vízi-torna szervezésével segítik a mozgásukban korlátozott és mozgásszervi betegek gyógyulását, felépülését.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Minden intézményben megfelelő fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség elérése.	Pályázati lehetőségek felkutatása.
Akadálymentes közlekedés biztosítása a helyi utakon, járdák, buszmegállók akadálymentesítése	Pályázati lehetőségek figyelése, kihasználása, közösségi terek fejlesztése
Munkalehetőség biztosítása a fogyatékosok számára.	A helyi munkahelyeken történő alkalmazás elősegítése, ipari park korszerűsítése
Sok mozgásszervi beteg ellátatlan	Fizioterápia és szakorvosi ellátás folytatása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

2005. december 1-től Önkormányzati Tűzoltóság működik Jászkiséren. Jászapáti, Jászkisér, Tizasüly működési területtel.

Az Országos Mentőszolgálat mentőállomása működik településünkön.

Jászkiséri Polgárőr Egyesület és a Városőrség közbiztonsági feladatokat lát el, szorosan együttműködve a Jászapáti Rendőr Őrssel együttműködve.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Településünkön közel 30 civil szervezet működik. Tevékenységük igen sok rétű: sport, szabadidő, kultúra, önkéntesség, partnerség. 2003-ban alakult meg a Jászkiséri Civil Kerekasztal. A Művelődés Háza helyet biztosít a rendezvényekhez. Az együttműködés teljesen önkéntes, a Civil Kerekasztal megbeszéléseire minden működő civil szervezet vezetője írásos meghívót kap. Bárki tehet javaslatot a találkozók napirendjére. A Civil Kerekasztal ülései nyilvánosak. Minden esetben meghívják a polgármestert, és szükség szerint az Önkormányzat egyéb tisztségviselőit vagy más szakembereket. A megbeszélésekről és a hozott döntésekről, kezdeményezésekről a civilek folyamatosan tájékoztatják a lakosságot. Az együttműködésnek több célja van. A folyamatos kapcsolattartás lehetőséget biztosít egymás munkájának jobb megismerésére, pályázati és egyéb információk átadására, lehetőség van különböző programok közös szervezésére és a civil szervezetek érdekvédelmi, érdek-képviselési tevékenysége is erősebb lehet a közös fellépésnek köszönhetően. Az alakulástól eltelt évek alatt több olyan civil szervezet alakult hivatalosan, bíróság által bejegyzett egyesületté, melyek korábban klubként vagy lazább szervezettségű csoportként jöttek létre. Az új egyesületek megalakítását a Civil Kerekasztal tapasztalatok átadásával, az Önkormányzat jegyzője pedig jogi tanácsadással segítette. Az együttműködés segítette a pályázati munka hatékonyságát is. 2007. május 1-én hagyományteremtő szándékkal megrendezték a "Civil Majálist". A működő civil szervezetekben sok száz önkéntes dolgozik, akik legfőbb motivációja az, hogy Jászkisér élhetőbb, szebb település legyen és az itt élők valódi közösségként segítsék egymást.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Az önkormányzat a köz érdekében feladatait igyekszik még színvonalasabban ellátni. A szakmai felkészültség, tájékozottság és szoros együttműködés reményében csatlakozott a Jászsági Önkormányzatok Szövetségéhez, a Kisvárosi Önkormányzati Szövetséghez, egyéb szakmai és kistérségi szervezethez.

Gyakoriak az olyan pályázatok, ahol több település együttműködésével valósulnak meg a pályázati projektek.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Településen működő intézményekben (óvoda, iskola, bölcsőde) a gyermekek ellátásában az életre való felkészítésében igyekszik együttműködni figyelemmel a helyi kultúra, szellemiség és szokás megtartásával.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen működő civil szervezetek a településen élő minden korosztály részére biztosítja a kikapcsolódási, tanulási lehetőséget.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Első ízben munkalehetőség biztosításával tud esélyegyenlőségi feladatok ellátásában részt venni.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A program elkészítésében a helyi szociális kerekasztal résztvevői közreműködtek, akiknek javaslatai, észrevételei bedolgozásra kerültek a programba.

A felülvizsgálatok során és az új öt éves program elkészítésénél a HEP Fórum tagjai segítettek az aktuális, még fennálló problémák beazonosításában, és a cselekvési tervek kidolgozásában.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Fórum, újságok, az önkormányzati honlap, civil szervezetek összejövetelei.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Szakképzettség hiánya.	Elsősorban pályázatok útján a helyi képzések elősegítése
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Nőknek nincs munkalehetőség	Értékteremtő programok létrehozása, piaci infrastruktúra fejlesztése
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Nincsenek helyben ipari területek, munkáltatók	Iparterületek, ipari parkok fejlesztése
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A Roma Önkormányzat nagyobb szerepvállalása és hatékonyabb működése	Nemzetiségi identitás, nyelv és oktatás elősegítését célzó programok elősegítése, nemzetiségi és nemzetiségi önkormányzat közötti kapcsolattartás és az érdekképviselő erősítése
Gyermekek	Hétvégi étkeztetés nem megoldott	Ilyen irányú pályázati lehetőségek felkutatása
Gyermekek	Közösségi terek nem megfelelő tartalma, állapota	Élhető közterületek, parkok, közösségi terek kialakítása

Gyermekek	Gyermekorvos hiánya	Szakemberek idevonzása különböző kedvezmények biztosításával. (lakhatás)
Gyermekek	Alkohol, cigaretta és drog problémák	Bűnmegelőzési program éves akciótervek készítése
Gyermekek	Korai társas testi kapcsolat	Felvilágosítás, programszervezés
Nők	Részmunkaidős foglalkoztatás hiánya	Családbarát munkahelyek kialakítása
Nők	40 év felettiekre részére kevés munkahely lehetőség	Átképzési programok, képzések indítása, támogatása
Nők	Alacsony iskolai végzettség, szakképzettség hiánya	Pályázat útján oktatás, szakképzettség megszervezése, lehetőségek biztosítása.
Nők	A nők családon belüli kiszolgáltatottsága	Közösségi foglalkozások, felvilágosítás, családterápia
Idősek	50 év felett válnak munkanélkülivé	Közfoglalkoztatás, valamint mezőgazdasági jellegű munkalehetőségek biztosítása.
Idősek	Közüzemi szolgáltatók ügyfél fogadásához nehéz hozzáférni	Helyi ügyfél fogadó helyiségek kialakítása, akadálymentesítése (inkubátorház kialakítása)
Idősek	Hétféligi idős ellátás hiánya.	Szociális ellátó rendszer bővítése.
Idősek	Demens ellátás hiánya	Demens ellátás bevezetése az alapellátásba
Idősek	Az egyedüllét, magány kedvezőtlen hatása	Egyházak, civil szervezetek szerepvállalása, közösségi terek fejlesztése
Fogyatékkal élők	Minden intézményben megfelelő fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség elérése	Pályázati lehetőségek felkutatása
Fogyatékkal élők	Akadálymentes közlekedés biztosítása az utakon, járdák, buszmegállók akadálymentesítése	Pályázati lehetőségek figyelése, kihasználása, közösségi terek fejlesztése
Fogyatékkal élők	Munkalehetőség biztosítása a fogyatékosok számára	A helyi munkahelyeken történő alkalmazás elősegítése, ipari park korszerűsítése
Fogyatékkal élők	Sok mozgásszervi beteg ellátatlan	Fizioterápia és szakorvosi ellátás folytatása

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
------------	---	--

Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A közfoglalkoztatás keretén belül a mezőgazdasági szektor erősítése, önfenntartóvá tétele	az önkormányzat, Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztály felelős: az önkormányzat
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Elsősorban pályázatok útján a helyi képzések elősegítése	Önkormányzat, Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztály, iskola, Képző Intézetek felelős: önkormányzat
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Értékteremtő programok létrehozása, piaci infrastruktúra fejlesztése	önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat felelős: önkormányzat
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Iparterület fejlesztése, vonzóvá tétele a letelepedésre	önkormányzat, felelős: önkormányzat
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Nemzetiségi identitás, nyelv és oktatás elősegítését célzó programok elősegítése, nemzetiségi és nemzetiségi önkormányzat közötti kapcsolattartás és az érdek-képviselő erősítése.	önkormányzat, iskola, nemzetiségi önkormányzat felelős: önkormányzat
Gyermekek	Pályázati lehetőségek felkutatása a hétvégi étkeztetésre	önkormányzat felelős: önkormányzat .
Gyermekek	Gyermekorvosi rendelés megszervezése	önkormányzat felelős: önkormányzat
Gyermekek	Élhető közterületek, parkok, közösségi terek kialakítása	önkormányzat felelős: önkormányzat
Gyermekek	Bűnmegelőzési program szerint akciótervek készítése	önkormányzat, iskola, óvoda, rendőrség, családsegítő felelős: önkormányzat
Gyermekek	Felvilágosítás, szervezés	iskolai védőnő, osztályfőnökök, családsegítők felelős: védőnői szolgálat
Nők	Családbarát munkahelyek kialakítása.	önkormányzat felelős: önkormányzat
Nők	Átképzések, kedvezmények biztosítása	önkormányzat, Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztály, nemzetiségi önkormányzat felelős: önkormányzat
Nők	Pályázat útján oktatás, szakképzettség megszervezése, lehetőségének biztosítása.	önkormányzat. Munkaügyi Központ, iskola, Képző Intézet, nemzetiségi önkormányzat felelős: önkormányzat
Nők	Közösségi foglalkozások, felvilágosítás, családterápia	családsegítő szolgálat, védőnők felelős: családsegítő szolgálat
Idősek	Közfoglalkoztatás, valamint átképzési lehetőség biztosítása	önkormányzat, Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztály, iskola, Képző Intézet, nemzetiségi önkormányzat felelős: önkormányzat

Idősek	Helyi ügyfélfogadó helyiségek kialakítása akadálymentesítése közüzemi szolgáltatók részére	önkormányzat felelős: önkormányzat
Idősek	Hétféligi idős ellátás, a szociális ellátó rendszer bővítése	Önkormányzat felelős: Önkormányzat
Idősek	Demens ellátás bevezetése az alapellátásba	Alapszolgáltatási Központ, önkormányzat felelős: önkormányzat
Idősek	Egyházak, civil szervezetek szerepvállalásának növelése, közösségi terek fejlesztése	Önkormányzat, civil szervezetek felelős: önkormányzat
Fogyatékkal élők	Pályázati lehetőségek felkutatása a teljes akadálymentesítésre	önkormányzat felelős: önkormányzat
Fogyatékkal élők	Pályázati lehetőségek felkutatása a közösségi terek fejlesztésére, az akadálymentes közlekedés biztosítására	önkormányzat, felelős: önkormányzat
Fogyatékkal élők	A helyi munkahelyeken történő alkalmazás elősegítése, ipari park korszerűsítése	önkormányzat, nonprofit szervezetek, iskola felelős: önkormányzat
Fogyatékkal élők	Fizioterápia és szakorvosi ellátás folytatása	Önkormányzat, egészségügyi ellátás felelős: önkormányzat

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák diszkrimináció mentes élet feltételei biztosítottak.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők kitörési lehetőség biztosított legyen.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges fejlődését, szociokulturális különbségből adódó hátrányok felszámolását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek való gondoskodás feltételeinek biztosítására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a hátrányos megkülönböztetés csökkentését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők egyenlő hozzáférésnek biztosítását a közszolgáltatásokhoz.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Romák és/vagy mélyszegénységben élők (1)

Intézkedés címe:	Elsősorban pályázat útján a helyi képzések elősegítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Szakképzettség hiánya.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	cél: munkavállalók szakképzettséghez való jutása rövid (1 év): a célcsoportról adatbázis kialakítása közép (3 év): pályázatok felkutatása, a szakképzés megszervezése hosszú (5+ év): a szakképzésen részt vevők 50%-a eredményesen végez.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- a célcsoport megkeresése - a célcsoportról adatbázis kialakítása - a képzés kidolgozása, képzés megtartására képzők felkutatása, képzés megvalósítása - a szakképzettséget igénylő foglalkoztatás növelése
Résztvevők és felelős	az önkormányzat, Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztály, felelős: az önkormányzat
Partnerek	családsegítő, roma nemzetiségi önkormányzat, fogyatékos személyek képviselői
Határidő(k) pontokba szedve	- 1 év: a célcsoport megkeresése, a célcsoportról adatbázis kialakítása - 3 év: a szakképzés megszervezése képzés lebonyolítása, - 5 év és hosszabb időre: foglalkoztatáshoz segítség; 2018-2020 december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	mutatók: az adatbázisban szereplők száma, a közfoglalkoztatásban szereplők száma először nő, majd a képzések végezetével, munkavállalások miatt csökken. fenntarthatóság: pályázati forrás, a programban megjelölt célcsoportok, bővülő munkaerőpiac a környező városokban
Kockázatok és csökkentésük eszközei	kockázat: sok lesz a lemorzsolódó csökkentés: az adatbázisból pótlás, a felnövő fiatalok bevonása
Szükséges erőforrások	pályázati forrás

Romák és/vagy mélyszegénységben élők (2)

Intézkedés címe:	Értékteremtő programok létrehozása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nőknek nincs munkalehetőség
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél: Megfelelő partnerek felkutatásával a munkavállalás megkönnyítése Rövid (1 év): felmérések elkészítése; stratégia kidolgozása Közép (3 év): képzettségnek megfelelő munkalehetőségek kialakítása, ezáltal nő az önbizalom; nő az önértékelés Hosszú (5 +év): munkalehetőség biztosításával az életszínvonal javítása, a társadalmi felértékelődés; iskolázottság növekedése; társadalmi struktúraváltozás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- a célcsoport megkeresése - a célcsoportról adatbázis kialakítása - a szektor erősítésére vonatkozó stratégia kidolgozása - a közfoglalkoztatás/foglalkoztatás növelése
Résztvevők és felelős	az önkormányzat, Munkaügyi Központ, felelős: az önkormányzat
Partnerek	Családsegítő, roma nemzetiségi önkormányzat, nonprofit szervezetek, gazdasági társaságok
Határidő(k) pontokba szedve	- 1 év: a célcsoport megkeresése, a célcsoportról adatbázis kialakítása - 3 év: munkalehetőségek kialakítása - 5 + év: életminőség javítása 2022. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutatók: az adatbázisban szereplők száma fenntarthatóság: pályázati forrás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	kockázat: sok lesz a lemorzsolódó tekintettel a szociokultúrára, nehézséget okoz a fluktuáció (segély-munkabér) csökkentés: az adatbázisból pótlás
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás

Romák és/vagy mélyszegénységben élők (3)

Intézkedés címe:	Ipari parkok, iparterületek fejlesztése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nincsenek olyan helyi termelő egységek, akik a munkanélkülieket foglalkoztatnák
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	cél: lehetőség biztosítása az ipari profilú cégek letelepedésére rövid (1 év): a meglévő önkormányzati területek alkalmasságának felülvizsgálata közép (3 év): tervek elkészíttetése és a pályázat benyújtása hosszú (5 év): iparterületek infrastruktúrájának kialakítása, kiépítése, kialakított iparterületek meghirdetése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- a meglévő önkormányzati területek alkalmasságának felülvizsgálata - tervek elkészíttetése és a pályázat benyújtása - iparterületek infrastruktúrájának kialakítása, kiépítése, kialakított iparterületek meghirdetése
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, KISÉR-Szolg Nonprofit Kft felelős: önkormányzat
Partnerek	Építési hatóság, településfejlesztési program készítők
Határidő(k) pontokba szedve	- 1 év: felmérés, tervezés - 3 év: terv elfogadás, pályázat benyújtása - 5 év: nyert pályázat megvalósítása, 2020. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	mutatók: új, ipari típusú cégek, foglalkoztatók megjelenése a településen fenntarthatóság: reklám, kedvezmények lehetséges bevezetése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	kockázat: nem nyer a benyújtott pályázat csökkentés: meglévő területre saját erős beruházó keresése
Szükséges erőforrások	Pénzügyi, humán erőforrás, tervező és pályázatíró szakemberek, megvalósításhoz beruházók

Romák és/vagy mélyszegénységben élők (4)

Intézkedés címe:	Nemzetiségi identitást, nyelv és oktatás elősegítését célzó programok segítése, nemzetiségi és nemzetiségi önkormányzat közötti kapcsolattartás és az érdek-képviselőt erősítése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A Roma Önkormányzat nagyobb szerepvállalása és hatékonyabb működése
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	cél: Nemzetiségi identitás, nyelv és oktatás elősegítését célzó programok elősegítése, nemzetiségi és nemzetiségi önkormányzat közötti kapcsolattartás és az érdekképviselőt erősítése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- a célcsoport megkeresése - a célcsoportról adatbázis kialakítása - kultúra/hagyományaik megőrzését szolgáló programok kialakítása
Résztevők és felelős	az önkormányzat, roma nemzetiségi önkormányzat felelős: roma nemzetiségi önkormányzat
Partnerek	Családsegítő, iskola, Munkaügyi Központ, képzőszerv
Határidő(k) pontokba szedve	- 1 év: a célcsoport megkeresése, a célcsoportról adatbázis kialakítása - 3 év: képzések megszervezése - 5+ év: érdek-képviselőt erősítését szolgáló tréningek szervezése, képviselőt erősítése 2022. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutatók: az adatbázisban szereplők száma, tréningen, képzésen résztvevők száma, üléseken való részvétel száma, a programokon résztvevők száma fenntarthatóság: pályázati forrás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	kockázat: érdektelenség csökkentés: együttműködés erősítése rendszeres megbeszélésekkel
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás

Gyermekek (1)

Intézkedés címe:	Pályázati lehetőségek felkutatása a hétvégi étkeztetés biztosítására
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Hétvégi étkeztetés nem megoldott
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	cél: gyermekek hétvégi étkeztetése rövid (1 év): a célcsoportról adatbázis kialakítása (nyári gyermekétkeztetési adatbázis) közép (3 év): pályázati forrás megkeresése és megírása hosszú (5 év): megvalósítása minimum hideg, tartós élelem biztosítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- a célcsoport megkeresése - a célcsoportról adatbázis kialakítása - pályázati források megkeresése, megírása - megvalósítása 2022. december 31.
Résztvevők és felelős	önkormányzat, családsegítő felelős: önkormányzat
Partnerek	Óvoda, iskola, roma nemzetiségi önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	- 1 év: a célcsoport megkeresése, a célcsoportról adatbázis kialakítása - 3 év: pályázati források megtalálása, megírása - 5 év: megvalósítás: 2022. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutatók: az adatbázisban szereplők száma fenntarthatóság: pályázati forrás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: pályázati forrás és humán erőforrás hiánya csökkentése: gazdasági szereplők támogatása, nevelés-oktatást végző szakemberek bevonása
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás

Gyermekek (2)

Intézkedés címe:	Élhető közterületek, parkok, közösségi terek kialakítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Közösségi terek nem megfelelő állapota
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	cél: élhető közparkok, játszóterek és közösségi közterek kialakítása rövid (1 év): tervek elkészítése, elfogadtatása, közép (3 év): pályázatok elkészítése, benyújtása hosszú (5 év): közterületi felújítások, beruházások megvalósítása és fenntartása: 2020-tól folyamatosan
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- közterületek felmérés - tervek elkészítése - pályázat beadása - felújítás, beruházás megvalósítása
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, parképítő szakemberek, településtervezők, felelős: önkormányzat
Partnerek	- kulturális civil szervezetek, - KISER-SZOLG nonprofit Kft - tervező és kivitelező cégek
Határidő(k) pontokba szedve	- felmérés, tervek előkészítése 2016. - tervkészítés, elfogadás, pályázat benyújtása 2018. - kivitelezés, megvalósítás, fenntartás: 2019. december 31. és folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	mutatók: megszépült központi közösségi tér, fiatalok csoportos szórakozása az új területeken fenntarthatóság: folyamatos karbantartás az önkormányzat és a nonprofit kft gondozásában
Kockázatok és csökkentésük eszközei	kockázat: nem jelenik meg pályázat a témában, vagy nem nyer a pályázat csökkentés: az éves közterület fenntartás költségeinek terhére kis lépésekben történő fejlesztés
Szükséges erőforrások	Pályázati támogatás, humán erőforrás, tervező szakemberek

Gyerekek (3)

Intézkedés címe:	Szakemberek idevonzása különböző kedvezmények biztosításával
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Gyermekorvos hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	cél: gyermekorvos foglalkoztatása rövid (1 év): a célcsoportról adatbázis kialakítása közép (3 év): szakemberek keresése és településre vonzása hosszú (5 év): egészséges életmód szemlélet kialakítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- a célcsoport megkeresése - a célcsoportról adatbázis kialakítása - szakemberek keresése és településre vonzása - pályázati forrás megtalálása, megírása - alapellátás eszközeinek fenntartása, pótlása
Résztevők és felelős	Önkormányzat, szakemberek, felelős: önkormányzat
Partnerek	Háziorvosok, nonprofit szervezetek, egészségügyi ellátók és finanszírozók
Határidő(k) pontokba szedve	- 1 év: a célcsoportról adatbázis kialakítása - 3 év: szakemberek idevonzása különböző kedvezmények biztosításával - 5+ év: házi gyermekorvosi rendelés kialakítása, meghosszabbítva: 2022. dec. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutatók: szakemberek száma fenntarthatóság: pályázati forrás, finanszírozás megléte
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: szakember hiánya csökkentése: lakhatás és egyéb kedvezmények biztosítása a településen, alapellátást szolgáló eszközök megteremtése
Szükséges erőforrások	Saját, illetve pályázati forrás

Gyermekek (4)

Intézkedés címe:	Bűnmegelőzési program megalkotása, éves akciótervek készítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Alkohol, cigaretta, drog problémák
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	cél: alkohol, cigaretta, drog problémák általános iskoláskorban rövid (1 év): a célcsoportról adatbázis kialakítása közép (3 év): bűnmegelőzési program kidolgozása szakemberek bevonásával, együttműködési megállapodások megkötése hosszú (5 év): rendszeres bűnmegelőzési programmal összefüggő előadások szervezése órarendbe vagy azon kívüli beépítésével
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- a célcsoport megkeresése - a célcsoportról adatbázis kialakítása - program kidolgozása, szervezése - előadások szervezése, megvalósítása
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, rendőrség, családsegítő, tűzoltóság, polgárőrség felelős: önkormányzat
Partnerek	Bölcsőde, óvoda, iskola, roma nemzetiségi önkormányzat, nonprofit szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	- 1 év: a célcsoport megkeresése, a célcsoportról adatbázis kialakítása - 3 év: program kidolgozása - 5+ év: előadások szervezése 2023. december 31. és folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutatók: az adatbázisban szereplők száma, programokon résztvevők száma fenntarthatóság: pályázati forrás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: érdektelenség, együttműködés hiánya csökkentése: bűnmegelőzést elősegítő eszközök beszerzése
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás

Gyermekek (5)

Intézkedés címe:	Korai társas testi kapcsolat veszélyeinek megismertetése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Egyre fiatalabb korban kezdődnek a testi kapcsolatok a gyerekekénél
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	cél: Az általános iskolások körében széleskörű, rendszeres tájékoztatás rövid (1 év): közép (3 év): hosszú (5 év): gyermekvárás miatt senki sem hagyja félbe az általános iskolát
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1./ A munkacsoport létrehozása, a pedagógusokból, védőnőkből, házi- és szakorvosokból, 2./ A tanév folyamán a résztvevők a tanmenetnek megfelelően kapcsolódjanak be az általános iskola órarendjébe, 3./ Ki kell alakítani egy olyan fogadószobát az egészségházban, ahol rendszeresen felkereshetik a szakembereket a gyerekek, úgy, hogy a sorban állás nem a társaik előtt zajlik.
Résztvevők és felelős	pedagógusok, osztályfőnökök, védőnők, családsegítők
Partnerek	általános iskola, védőnői szolgálat, egészségház, családsegítő szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	- 1 év: a program tanmenetbe építése és elindítása - 3 év: az egészségházban a rendszeres fogadóóra kialakítása - 5 +év: 2023. és folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	mutatók: a programnak rendszeres szakember résztvevői és rászoruló igénybe vevői vannak fenntarthatóság: emberi erőforrás folyamatosan biztosított
Kockázatok és csökkentésük eszközei	kockázat: a program kudarca a tájékoztatatlanság, a szégyenérzet miatt csökkentés: a felvilágosító munka természetessége, a rászorulók inkognitójának megtartása
Szükséges erőforrások	emberi erőforrás, és a munkájuk megfizetésére szükséges pénz, helyiség biztosítás

Nők (1)

Intézkedés címe:	Családbarát munkahelyek kialakítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Részmunkaidős foglalkoztatás hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: Megkönnyíteni a nők munkába állását Rövid: felmérni a célcsoport igényeit Közép: munkához juttatás, önértékelés növelése Hosszú: társadalmi felértékelődés, valamint társadalmi struktúraváltozás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- a célcsoport megkeresése - a célcsoportról adatbázis kialakítása - intézményi kultúra átalakítása
Résztvevők és felelős	önkormányzat, védőnők, helyi munkáltatók felelős: önkormányzat
Partnerek	Családsegítő, nonprofit szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	- 1 év: a célcsoport megkeresése, a célcsoportról adatbázis kialakítása - 3 év: foglalkoztatási kultúra átalakítása, - 5 év: családbarát környezet kialakítása, munkáltatók bekapcsolódása 2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	mutatók: foglalkoztatásban résztvevő családosok száma nő fenntarthatóság: pályázati forrás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: pályázati forrás hiánya csökkentése: eltérő munkarend kialakítása
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, helyi vállalkozások kapcsolódása

Nők (2)

Intézkedés címe:	A közfoglalkoztatásban elsajátított mezőgazdasági termelés hasznosításának elősegítése, a helyi piac fejlesztése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A 40 éven felülieknek részére kevés a munkalehetőség
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	cél: a mezőgazdasági közfoglalkoztatásban elsajátított termelési és tenyésztési feladatok folytatásának elősegítése rövid (1 év): tervek készítése a piaci árusításra közép (3 év): helyi piac infrastruktúrájának, felvevőképességének javítása, pályázat beadása hosszú (5 év): a helyi piac korszerűsítése, árunemek szerinti kínálatának növekedése, a pályázati program megvalósítása, akár több ütemben, 2020. december 31. és tovább
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- tervezés, - pályázat benyújtása, - kivitelezés, piacfejlesztés
Résztvevők és felelős	- önkormányzat, tervező és piackutató cégek, értékesítési szakemberek, felelős: önkormányzat
Partnerek	- kistermelők, őstermelők, szövetkezetek, Nonprofit Kft
Határidő(k) pontokba szedve	- 1 év: tervek - 3 év: pályázat benyújtása - 5 év: kivitelezés, 2020. december 31. és folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	mutatók: helyi termelők nagyobb száma, piaci körülmények javulása fenntarthatóság: folyamatos karbantartás, felújítás, választék bővítés
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: a pályázat elutasítása, vagy a helyi termelők nem termelnek piacképes termékeket csökkentés: a fejlesztési tervek hosszabb időben történő megvalósítása
Szükséges erőforrások	Pénzügyi, a pályázat, pályázatokból, emberi, kistermelők önálló termelési tevékenysége

Nők (3)

Intézkedés címe:	Pályázat útján oktatás, szakképzés, átképzések szervezése, támogatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Alacsony az iskolai végzettség, a szakképzettség
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: Megfelelő végzettség megszerzése a munkavállalás megkönnyítéséhez Rövid: felmérések elkészítése; eljuttatás a képzésre Közép: minél többen fejezzék be a képzést; a képzés befejeződése után találjanak állást; nő az önbizalom; nő az önértékelés Hosszú: társadalmi felértékelődés; iskolázottság növekedése; társadalmi struktúraváltozás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- a célcsoport megkeresése - a célcsoportról adatbázis kialakítása - az oktatás kidolgozása, szervezése
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztály, Szakképző iskolák felelős: önkormányzat
Partnerek	Családsegítő, roma nemzetiségi önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	- 1 év: a célcsoport megkeresése, a célcsoportról adatbázis kialakítása - 3 év: az oktatás megszervezése - 5 év: a lakosság képzettségi szintjének növelése, 2023. december 31. és folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	mutatók: igények és a képzésben résztvevők száma fenntarthatóság: pályázati forrás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: érdektelenség, lemorzsolódás csökkentése: településen hasznosítható képzés biztosításával
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás

Nők (4)

Intézkedés címe:	Közösségi foglalkozások, felvilágosítás, családterápia, közösségi terek élhetővé tétele
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nők családon belüli kiszolgáltatottsága
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	cél: a nők bevonása a közösségi életbe, közösségi terek alkalmassá tétele rövid (1 év): tervek készítése közép (3 év): helyi sajátosságok, érdeklődési körök felkutatása, pályázat beadása hosszú (5 év): a közösségi terek és közterületek korszerűsítése, a pályázati program megvalósítása, akár több ütemben, 2022. december 31.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- tervezés, - pályázat benyújtása, - kivitelezés, fejlesztés
Résztvevők és felelős	- önkormányzat, tervező és közvélemény kutató cégek, szakemberek, felelős: önkormányzat
Partnerek	- civil szervezetek, ifjúsági és kulturális szervezetek, Nonprofit Kft
Határidő(k) pontokba szedve	- 1 év: tervek - 3 év: pályázat benyújtása - 5 év: kivitelezés, 2022. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	mutatók: élhetőbb, funkcionálisabb közösségi terek fenntarthatóság: folyamatos karbantartás, felújítás, fejlesztés
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: a pályázat elutasítása, vagy a helyi érdektelenség csökkentés: a fejlesztési tervek hosszabb időben történő megvalósítása
Szükséges erőforrások	Pénzügyi, a pályázatokból, emberi erő, szakmai tevékenység

Idősek (1)

Intézkedés címe:	Közfoglalkoztatás, valamint mezőgazdasági jellegű munkalehetőségek biztosítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	50 év felett válnak munkanélkülivé
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	cél: a mezőgazdasági szektor erősítése, önálló gazdálkodás, biokultúra tanítása rövid (1 év): a célcsoportról adatbázis kialakítása közép (3 év): a szektor erősítésére vonatkozó stratégia kidolgozása hosszú (5 év): a közfoglalkoztatás csökkentése, az önállóság kezdeményezése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- a célcsoport megkeresése - a célcsoportról adatbázis kialakítása - az értéktermelő foglalkoztatás megszervezése - közfoglalkoztatás/foglalkoztatás növelésével életminőség javítása
Résztvevők és felelős	Önkormányzat és intézményei, Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztály
Partnerek	nonprofit szervezetek, családsegítő, roma nemzetiségi önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	- 1 év: a célcsoport megkeresése, a célcsoportról adatbázis kialakítása - 3 év: értékteremtő foglalkoztatás megszervezése - 5 év: tartós foglalkoztatás növelése, önálló gazdálkodás ösztönzése 2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutatók: az adatbázisban szakemberek száma, foglalkoztatásban résztvevők száma, önállóan gazdálkodók száma nő fenntarthatóság: pályázati forrás, feltételek biztosítása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: fizikális egészségi állapot romlása, munkaképesség csökkenése csökkentése: könnyített munkavégzés biztosítása
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, munkafelvételek, akadálymentesítést segítő források

Idősek (2)

Intézkedés címe:	Közintézmények teljes körű akadálymentesítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A teljes körű akadálymentesítés nem megoldott minden közintézményben
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	cél: közintézmények teljes körű akadálymentesítése, a látás és halláskárosultak részére is rövid (1 év): a célcsoportról adatbázis kialakítása közép (3 év): pályázati forrás megkeresése, megírása, tervek készítése hosszú (5 év): a tervek fizikai megvalósítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none">• A szükségletek felmérése• tervek készítése• pályázati forrás megkeresése, megírása• fizikai megvalósítás, eszközök felszerelések megvásárlása, beépítése
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, KISÉR-SZOLG nonprofit kft. fogyatékos ügyi szervezetek
Partnerek	Építési hatóság, Alapszolgáltatási Központ, intézmények
Határidő(k) pontokba szedve	- 1 év: a szükséges tervek előkészítése, igény-felmérések - 3 év: tervek készítése, pályázati forrás megkeresése, megírása - 5 év: fizikai megvalósítás 2020. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	mutatók: elkészült teljes körű akadálymentesített helyiségek száma nő, az épületek elérhetősége, ezáltal a közösségi élet és a látogatottság mindenki számára biztosított fenntarthatóság: pályázati forrás, önkormányzati költségvetés
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: pályázati forrás hiánya csökkentése: együttműködő partnerek keresése
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, rehabilitációs szakemberek

Idősek (3)

Intézkedés címe:	Szociális ellátó rendszer bővítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Hétféligi idős ellátás hiánya.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	cél: hétféligi idős ellátás hiánya rövid (1 év): a célcsoportról adatbázis kialakítása közép (3 év): stratégia kidolgozása, meglévő intézményi ellátás bővítése hosszú (5 év): hétféligi idős ellátás felügyelet megvalósítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none">• a célcsoport megkeresése• a célcsoportról adatbázis kialakítása• stratégia kidolgozása• intézményi struktúra átalakítása, ellátás megszervezése
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, Alapszolgáltatási Központban felelős: önkormányzat
Partnerek	Támogató szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	- 1 év: a célcsoport megkeresése, a célcsoportról adatbázis kialakítása - 3 év: stratégia kidolgozása - 5 év: hétféligi idős ellátás felügyelete megvalósítása 2022. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	mutatók: az ellátásban résztvevők száma fenntarthatóság: pályázati forrás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: pályázati forrás hiánya csökkentése: együttműködő partnerek keresése
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás

Idősek (4)

Intézkedés címe:	Demens ellátás hiánya
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A demens ellátás hiányzik az önkormányzati alapellátásból
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	cél: a demens ellátás bevezetése az alapellátásba rövid (1 év): rászorultak felmérése közép (3 év): a gondozás rendszeressége hosszú (5 év): igénylők ellátása folyamatosan működik
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1./ rászoruló felmérése 2./ a gondozási tervek kidolgozása, az ellátottak bevonása a gondoskodási körbe 3./ a demens gondozás az alapellátás részévé válik, és működőképes 2022. december 31.
Résztevők és felelős	önkormányzat, Alapszolgáltatási központ, Szociális Otthon
Partnerek	családok, idősek, nyugdíjas egyesület
Határidő(k) pontokba szedve	- 1 év: rászoruló felmérése, működési engedélyek megszerzése - 3 év: a tevékenység állami finanszírozásának megszerzése - 5 év: megállapodás szakmailag alkalmas szervezettel az ellátásra: 2022. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	mutatók: szakemberek alkalmazása, ellátás biztosítása fenntarthatóság: állami finanszírozás megmaradása, és önkormányzati támogatás biztosítása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	kockázat: nem találunk megfelelő szakembereket, állami forrás hiánya csökkentés: saját támogatással beiskolázunk helyi munkavállalókat
Szükséges erőforrások	állami támogatás, rendszeres finanszírozás, önkormányzati támogatás, pályázati lehetőségek kihasználása

Idősek (5)

Intézkedés címe:	Az egyedülét, magány kedvezőtlen hatásának csökkentése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az egyedül élő emberek elszigetelődésének, depresszív magatartásának megszüntetése
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	cél: Az egyedül élő emberek bevonása a kulturális és közéletbe, kimozdításuk a szűkebb környezetükből rövid (1 év): az egyedül élő, egyébként aktív emberek felderítése közép (3 év): programok, közösségi terek rendszeres biztosítása hosszú (5 év): közösségek létrehozása érdeklődési körök szerint
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1./ a közösségbe vágyó egyedül élő emberek felderítése 2./ kertészet, kézimunka, családsegítés, zenei, és más kulturális programok összeállítása 3./ közösségek szervezése, működtetése
Résztevők és felelős	idősgondozók, szociális munkások, házi gondozók, kulturális és civil szervezetek
Partnerek	civil szervezetek, művelődési ház, egyházak
Határidő(k) pontokba szedve	- 1 év: állapotfelmérés - 3 év: csoportszervezés - 5 év: csoportok működtetése 2022. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	mutatók: megfelelő érdeklődési körök kitalálása megfelelő empatikus emberekkel fenntarthatóság: az érdeklődés felkeltése és fenntartása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	kockázat: érdektelenség, akciószerűség csökkentés: rendszeresség, a megfelelő időközök megtalálása, fokozatosság
Szükséges erőforrások	szakemberek és anyagi erőforrások,

Fogyatékkal élők (1)

Intézkedés címe:	Mozgásszervi és más fogyatékkal élők életének megkönnyítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Minden intézményben megfelelő fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség elérése
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános: Az intézmények mozgáskorlátozottak (babakocsival közlekedő kisgyermekes nők) és egyéb fogyatékosok által való látogathatósága Rövid: felmérése az akadálymentesítettség feltételeinek Közép: felmérni, és folyamatosan figyelemmel kísérni a pályázati lehetőségeket, tervek elkészíttetése, engedélyeztetése Hosszú: Pályázati lehetőség felhasználásával akadálymentesítés kialakítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Rövid: A szükséges engedélyek pontos megnevezése ahhoz, hogy az akadálymentesítés elkészülhessen Közép: pályázatfigyelés, pályázat elkészítése Hosszú: Pályázati támogatásból az akadálymentesítés elkészítése
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, mozgáskorlátozottak csoportja,
Partnerek	JÁTI, pályázat kiírók, építésügyi hatóság
Határidő(k) pontokba szedve	- 1 év: felmérése az akadálymentesítettség feltételeinek - 3 év: felmérni, és folyamatosan figyelemmel kísérni a pályázati lehetőségeket, engedélyeztetése - 5 év: pályázati lehetőségek felhasználásával akadálymentesítés kialakítása 2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	mutatók: akadálymentesített helyiségek száma, célcsoport foglalkoztatottságának száma fenntarthatóság: pályázati forrás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: pályázati forrás hiánya csökkentése: helyi források megtalálása
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, rehabilitációs szakemberek

Fogyatékkal élők (2)

Intézkedés címe:	Közlekedés akadálymentesítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Akadálymentes közlekedés biztosítása (utak, járdák, buszmegállók)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	cél: akadálymentes közlekedés biztosítása rövid (1 év): közlekedési utak felmérése közép (3 év): tervek elkészíttetése, megrendelése, engedélyeztetése hosszú (5 év): megvalósítás pályázati források megszerzésével
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- a célcsoport megkeresése - a célcsoportról adatbázis kialakítása - tervek készítése, engedélyeztetés, megvalósítása - pályázati források keresése, megírása - fizikai megvalósítás
Résztvevők és felelős	önkormányzat, nonprofit szervezetek felelős: JÁTI
Partnerek	Pályázati kiírók, roma nemzetiségi önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	- 1 év: felmérés készítése - 3 év: a tervek elkészíttetése, megrendelés, engedélyeztetése - 5 év: megvalósítás forrás szerint 2020. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Mutatók: elkészült utak és járdák hossza és száma, fenntarthatósága: pályázati forrás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: Pályázati forrás hiánya csökkentése: saját és egyéb források megkeresése
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, rehabilitációs szakemberek

Fogyatékkal élők (3)

Intézkedés címe:	Munkalehetőség biztosítása a fogyatékosok számára az ipari park fejlesztéssel
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Sok mozgásszervi beteg ellátatlan, munkanélküli
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	cél: munkalehetőséghez történő juttás feltételeinek javítása rövid (1 év): célcsoport felderítése közép (3 év): kapcsolatépítés, pályázat benyújtása, hosszú (5 év): a megvalósítás megkezdése, ipari park korszerűsítése;
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1./ a fogyatékos betegek igényeinek felmérése, 2./ a településen tevékenykedő munkáltatók felkeresése, tárgyalások folytatása, pályázat benyújtása, 3./ a megvalósítás, munkahely teremtés feltételeinek biztosítása 2022. december 31.
Résztvevők és felelős	Pályázatírók, rehab. szakemberek, önkormányzat felelős: önkormányzat
Partnerek	Önkormányzat, munkáltatók, civil szervezetek,
Határidő(k) pontokba szedve	- 1 év: a célcsoport és a munkaképes munkavállalók összeírása - 3 év: hely kialakítása, üzemeltetése, - 5 év: rendszeres működés biztosítása 2022. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	mutatók: folyamatosan foglalkoztatott fogyatékkal élő fenntarthatóság: a szakemberek folyamatos biztosítása, munkáltatók megléte
Kockázatok és csökkentésük eszközei	kockázat: pénz és szakemberhiány csökkentés: hirdetések, képzési és működési támogatások
Szükséges erőforrások	pályázati források megkeresése, támogatás elnyerése

Fogyatékkal élők (4)

Intézkedés címe:	Az ellátatlan mozgásszervi betegek részére segítség nyújtása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Sok mozgásszervi beteg ellátatlan
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	cél: mozgáskönnyítő kezelésekhez való hozzáférés biztosítása rövid (1 év): célcsoport felderítése közép (3 év): masszázs és torna, vizes terápiák biztosítása hosszú (5 év): a kezelések rendszeressége
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1./ a mozgásszervi betegek igényeinek felmérése, 2./ a településen tevékenykedő terapeuták részére hely biztosítása 3./ a tevékenységekhez való rendszeres hozzáférés biztosítása
Résztevők és felelős	masszőrök, gyógytornászok, mozgásszervi betegek, egészségügyi referens
Partnerek	önkormányzat a hely biztosítására, terapeuták
Határidő(k) pontokba szedve	- 1 év: a célcsoport és a „gyógyítók” összeírása - 3 év: hely kialakítása, üzemeltetése, - 5 év: rendszeres működés 2022. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	mutatók: folyamatosan elérhető szolgáltatás fenntarthatóság: a szakemberek folyamatos biztosítása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	kockázat: szakemberhiány csökkentés: hirdetések, képzési és működési támogatások
Szükséges erőforrások	pályázati források megkeresése, egészségügyi támogatás elnyerése

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum tagjai:

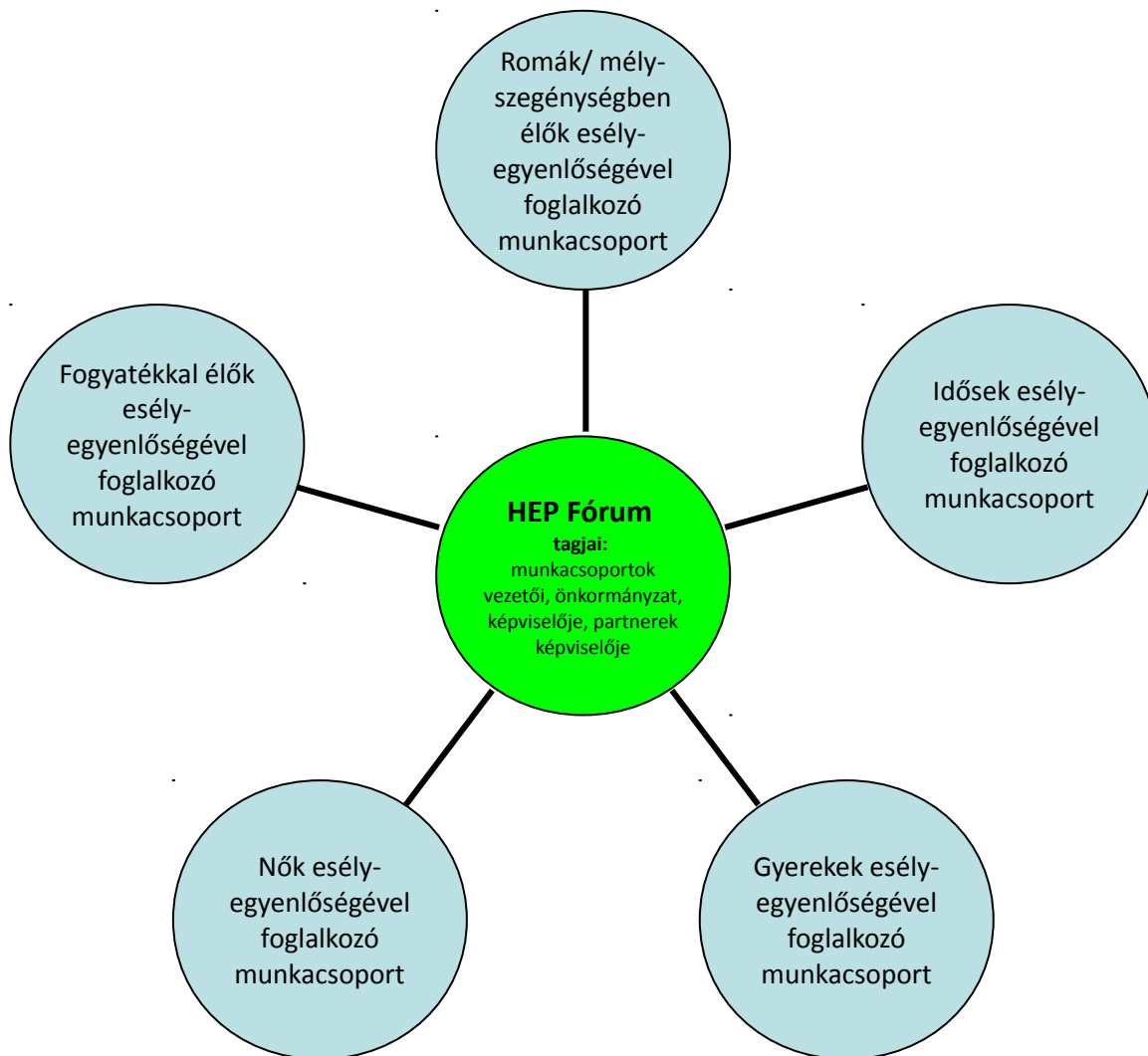
- a HEP figyelemmel kísérésére megbízott, és felülvizsgálatra kijelölt Polgármesteri Hivatali dolgozó;
- egy védőnő;
- a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkatársa/i;
- a helyi nyugdíjas klub vezetője, vagy tagja;
- a mozgáskorlátozottak egyesületének helyi megbízottja.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások kétévenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre

- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,

- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelősége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I.

A Jászkisér Város 2013-2018 évi Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

Ezt követően Jászkisér képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és **166/2013.(VI.26.)** számú határozatával elfogadta.

A jelenlegit megelőző alapdokumentum 2013. július 1-jén lépett hatályba.

II.

Jászkisér Városi Önkormányzat a Helyi Esélyegyenlőségi Programot 2013-2018-ig elkészítette. Ez a program annak szerves folytatása. Az új HEP a 2019-2023 évben határozza meg az önkormányzat esélyegyenlőségi programját.

Jászkisér Városi Önkormányzat Képviselő-testülete **a Helyi Esélyegyenlőségi Programját 2019-2023 évre a .../2018.(XII. ...) számú határozatával elfogadta.**

Jászkisér, 2018. december ..

Lukácsi György
polgármester